

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 80. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 30. lipnja 2010. godine, i na 48. sjednici Doma naroda, održanoj 13. srpnja 2010. godine, usvojila je

ZAKON

O AUTORSKOM I SRODNIM PRAVIMA

DIO PRVI - OPJE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

Ovim se Zakonom uređuju:

- a) pravo autora na njihovim djelima iz područja književnosti, znanosti i umjetnosti (autorsko pravo),
- b) prava izvođača, proizvođača fonograma, filmskih producenata, organizacija za radiodifuziju, nakladnika i proizvođača baza podataka na njihovim izvođenjima, fonogramima, videogramima, emisijama i bazama podataka (srodna prava),
- c) ostvarivanje autorskog prava i srodnih prava,
- d) zaštita autorskog prava i srodnih prava,
- e) područje primjene Zakona.

Članak 2.

(Objavljivanje, javnost i izdavanje)

- (1) Objavljivanje, u smislu ovoga Zakona, znači da je autorsko djelo ili predmet srodnog prava s odobrenjem ovlaštene osobe prvi puta postalo dostupno javnosti.
- (2) Izrazi *javan* i *javnost*, u smislu ovoga Zakona, znače veći broj osoba koje nisu međusobno povezane rodbinskom vezom ili drugim osobnim vezama.
- (3) Izdavanje, u smislu ovoga Zakona, znači da je dostatan broj izrađenih primjeraka autorskog djela ili predmeta srodnog prava s odobrenjem ovlaštene osobe ponuđen javnosti ili stavljen u promet.

Članak 3.

(Odnos autorskog i srodnih prava)

- (1) Zaštita srodnih prava, sukladno ovome Zakonu, ni na koji način ne utječe na prava autora i ona su djela zaštićena ovim Zakonom.
- (2) Odredbe ovoga Zakona o sastojcima autorskog djela, pretpostavci autorstva, suautorima, autorima spojenih djela, sadržaju autorskih imovinskih prava i drugih prava autora, sadržajnim ograničenjima autorskog prava, početku i učincima isteka rokova trajanja autorskog prava, odnosu između autorskog prava i prava vlasništva, te o autorskom pravu u pravnom prometu primjenjuju se na odgovarajući način i na srodna prava, osim ako je u petome dijelu ovoga Zakona drukčije određeno.

DIO DRUGI - AUTORSKO PRAVO

POGLAVLJE I. AUTORSKO DJELO

^lanak 4.

(Za{ti}ena djela)

- (1) Autorskim djelom smatra se individualna duhovna tvorevina iz podru~ja knji`evnosti, znanosti i umjetnosti bez obzira na vrstu, na~in i oblik izra`avanja, ako ovim Zakonom nije druk~ije odre|eno.
- (2) Autorskim djelom osobito se smatraju:
  - a) pisana djela (knji`evni tekstovi, studije, priru~nici, ~lanci i ostali napisi, kao i ra~unalni programi),
  - b) govorna djela (govori, predavanja, propovijedi i druga djela iste naravi),
  - c) dramska, dramsko-glazbena i lutkarska djela,
  - d) koreografska i pantomimska djela,
  - e) glazbena djela s rije~ima ili bez rije~i,
  - f) audiovizualna djela (filmska djela i djela stvorena na na~in sli~an filmskom stvaranju),
  - g) djela likovnih umjetnosti (crte`i, slike, grafike, kipovi i druga djela iste naravi),
  - h) djela arhitekture (skice, planovi, nacrti i izgra|eni objekti),
  - i) djela svih grana primijenjenih umjetnosti, grafi~kog i industrijskog oblikovanja,
  - j) fotografska djela i djela proizvedena postupkom sli~nim fotografskom,
  - k) kartografska djela,
  - l) prezentacije znanstvene, obrazovne ili tehni~ke naravi (tehni~ke skice, planovi, grafikoni, formulari, ekspertize, nalazi vje{taka, prezentacije u plasti~nom obliku i druga djela iste naravi).

^lanak 5.

(Sastojci autorskog djela)

Osnutak djela, nezavr{eno djelo, naslov i drugi sastojci djela, ako predstavljaju individualne duhovne tvorevine, za{ti}eni su kao samostalno autorsko djelo.

^lanak 6.

(Prerada autorskog djela)

- (1) Prijevodi, prilagodbe, glazbeni aran`mani, glazbene obrade i druge prerade izvornih autorskih djela koje predstavljaju individualnu duhovnu tvorevinu za{ti}eni su kao samostalna autorska djela.
- (2) Za{tita djela iz stavka (1) ovoga ~lanka nema utjecaja na pravo autora izvornoga djela.

^lanak 7.

(Zbirke)

- (1) Autorskim djelom smatraju se i zbirke autorskih djela ili druge gra|e (enciklopedije, zbornici, antologije, zbirke narodnih knji`evnih i umjetni~kih tvorevina, zbirke dokumenata, zbirke sudskih odluka, baze podataka i

sli~no) koje, s obzirom na odabir, raspored ili na~in izlaganja svoga sadr`aja, predstavljaju samostalne individualne duhovne tvorevine.

(2) Uklju~enjem izvornih djela u zbirku ne smije se povrijediti pravo autora tih djela. Uklju~enjem druge izvorne grafe u zbirku ta grafa ne postaje za{ti}eno djelo.

(3) Baze podataka iz stavka (1) ovoga ~lanka predstavljaju zbirke samostalnih djela, podataka ili druge grafe u bilo kakvom obliku koje su sustavno i metodi~ki sre|ene i pojedina~no dostupne elektroni~kim putem ili na drugi na~in.

(4) Za{tita se prema ovome ~lanku ne primjenjuje na ra~unalne programe kori{tene za izradu ili rad elektroni~kih baza podataka.

^lanak 8.

(Neza{ti}ene tvorevine)

(1) Autorskopravno nisu za{ti}eni:

- a) ideje, koncepti, postupci, radne metode, matemati~ke operacije, na~ela ili otkri}a,
- b) slu`beni tekstovi iz podru~ja zakonodavstva, uprave i pravosu|a (zakoni, uredbe, odluke, izvje{a, zapisnici, sudske odluke i sli~no),
- c) politi~ki govori i govori odr`ani tijekom sudskih rasprava,
- d) dnevne vijesti ili razne informacije koje imaju karakter kratke vijesti sadr`ane u obavijesti za tisak,
- e) narodne knji`evne i umjetni~ke tvorevine.

(2) Prijevodi tekstova i govora iz stavka (1) to~. b) i c) ovoga ~lanka autorskopravno su za{ti}eni, osim ako su objavljeni kao slu`beni tekstovi.

POGLAVLJE II. AUTOR

^lanak 9.

(Fizi~ka osoba)

Autor djela je fizi~ka osoba koja je stvorila djelo.

^lanak 10.

(Pretpostavka autorstva)

Autorom se smatra osoba ~ije su ime i prezime, pseudonim ili neki drugi znak ozna~eni na djelu na uobi~ajeni na~in, dok se ne doka`e protivno.

^lanak 11.

(Nepoznati autor)

(1) U slu~aju anonimnog ili pseudonimnog djela nakladnik ~ije je ime nazna~eno na djelu smatra se zastupnikom autora, dok se ne doka`e protivno, i kao takav ovla{ten je vr{iti moralna i imovinska prava autora. Ako nakladnik nije nazna~en na djelu, osoba koja je objavila djelo ovla{tena je ostvarivati autorsko pravo.

(2) Autorsko pravo na neobjavljena djela ~iji autor nije poznat ostvaruje odgovaraju}a organizacija autorâ.

(3) Odredbe st. (1) i (2) ovoga ~lanka prestaju se primjenjivati od trenutka kada se utvrdi identitet autora. Osoba koja je ostvarivala autorsko pravo prema odredbama st. (1) i (2) ovoga ~lanka du`na je prenijeti koristi od autorskih prava na autora, ako ugovorom nije druk~ije dogovoreno. Na prijenos prava odnosno predaju stvari na odgovaraju}i se na~in primjenjuju pravna pravila o polo`aju savjesnog imatelja.

(4) Osobe iz st. (1) i (2) ovoga ~lanka mogu prenositi pojedina~na imovinska prava na tre}e osobe samo u takvom opsegu i trajanju, te samo pod takvim uvjetima koji su uobi~ajeni za redovitu uporabu odrejene vrste djela i koji nisu protivni opravdanim ekonomskim interesima autora. U protivnom slu~aju autor ima pravo tra`iti raskid ugovora i naknadu {tete od osoba iz st. (1) i (2) ovoga ~lanka, kao i od tre}e osobe na koju su prava prenesena.

^lanak 12.

(Suautori)

(1) Ako autorsko djelo stvoreno suradnjom dviju ili vi{e osoba ~ini nedjeljivu cjelinu, svim suautorima pripada nedjeljivo autorsko pravo.

(2) Udjel pojedinog suautora odre|uje se razmjerno stvarnome doprinosu koji je svaki od suautora dao u stvaranju djela, ako njihovi me|usobni odnosi nisu druk~ije ure|eni ugovorom.

(3) Odluku o uporabi autorskog djela donose zajedno svi suautori. Suautor ne mo`e uskratiti svoju suglasnost protivno na~elima savjesnosti i po{tenja.

(4) Ako se suautorsko djelo sastoji od dijelova koji se mogu zasebno koristiti i ako se autor svakog takvog dijela mo`e identificirati, autor svakog dijela smatrat }e se izvornim vlasnikom imovinskog prava u dijelu koji je on stvorio.

^lanak 13.

(Autori spojenih djela)

(1) Ako dva ili vi{e autora spoje svoja djela radi zajedni~kog iskori{tavanja, svaki od njih ima autorsko pravo na svome dijelu. Odnosi izme|u autora spojenih djela ure|uju se me|usobnim ugovorom.

(2) Ako nije druk~ije dogovoreno, odredba ~lanka 12. stavak (3) ovoga Zakona na odgovaraju}i se na~in primjenjuje i na autore spojenih djela.

POGLAVLJE III. SADR@AJ AUTORSKOG PRAVA

Odjeljak A. Op}e odredbe

^lanak 14.

(Nastanak prava)

Autorsko pravo nastaje i pripada autoru na temelju samog stvaranja autorskog djela i nije uvjetovano ispunjenjem bilo kojih formalnosti ili zahtjeva glede njegovog sadr`aja, kvalitete ili svrhe.

^lanak 15.

(Sadr`aj autorskog prava)

Autorsko pravo jedinstveno je pravo na autorskom djelu koje sadrži isključive osobno-pravne ovlasti (autorska moralna prava), isključive imovinskopravne ovlasti (autorska imovinska prava) i druge ovlasti autora (druga prava autora).

Odjeljak B. Autorska moralna prava

Članak 16.

(Sadržaj prava)

Autorska moralna prava štite autora glede njegovih duhovnih i osobnih veza s njegovim djelom.

Članak 17.

(Pravo objavljivanja)

Autor ima isključivo pravo odlučiti hoće li, kada, na koji način i u kojem obliku njegovo djelo biti objavljeno.

Članak 18.

(Pravo priznavanja autorstva)

- (1) Autor ima isključivo pravo biti priznat i označen kao stvaratelj svojega djela.
- (2) Autor ima pravo odrediti da se njegovo djelo objavi pod njegovim imenom, pod pseudonimom, odnosno nekom drugom oznakom ili anonimno.

Članak 19.

(Pravo potpisivanja djela)

Autor ima isključivo pravo suprotstaviti se svakom mijenjanju ili uporabi djela ako bi takvo mijenjanje ili uporaba vrijeđali njegovu čast i ugled.

Odjeljak C. Autorska imovinska prava

Članak 20.

(Sadržaj prava)

- (1) Autorska imovinska prava sadrže isključivo ovlast autora da zabrani ili dopusti iskorištavanje svojega djela i primjeraka toga djela, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Druga osoba može iskorištavati autorsko djelo samo s dopuštanjem autora, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (3) Za svaki oblik iskorištavanja autorskog djela od druge osobe autoru pripada posebna naknada, osim ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.
- (4) Autorska imovinska prava osobito sadrže:
  - a) pravo reproduciranja,
  - b) pravo distribuiranja,

- c) pravo davanja u najam,
- d) pravo priopćavanja javnosti,
- e) pravo prerade,
- f) pravo audiovizualne prilagodbe (članak 110.),
- g) pravo prijevoda.

Članak 21.

(Pravo reproduciranja)

- (1) Pravo reproduciranja isključivo je pravo na fiksiranje djela na materijalnom nosaču (primjerku djela) neizravno ili izravno, privremeno ili trajno, djelomično ili u cjelini, bilo kakvim sredstvima i na bilo kakav način.
- (2) Djelo se reproducira osobito u obliku grafičkog umnožavanja, trodimenzionalnog umnožavanja, fotografiranja, fotokopiranja i umnožavanja drugim postupcima kojima se postiže isti učinak, zvučnog ili vizualnog snimanja, izgradnjom odnosno izvedbom arhitektonskog objekta i pohranom djela u elektroničkom obliku.

Članak 22.

(Pravo distribuiranja)

- (1) Pravo distribuiranja isključivo je pravo na stavljanje u promet izvornika ili preslika djela, snimke izvedbe ili fonograma na materijalnom nosaču, prodajom ili drugim načinom prijenosa vlasništva, uključujući i uvoz radi takvog stavljanja u promet i javne prodaje ili drugog oblika prijenosa vlasništva.
- (2) Pravo distribuiranja obuhvaća i isključivo pravo na uvoz umnoženih primjeraka djela u određenu zemlju radi daljnjeg stavljanja u promet, neovisno o tomu jesu li izrađeni na zakonit način ili ne.

Članak 23.

(Pravo davanja u najam)

- (1) Pravo davanja u najam isključivo je pravo na davanje na korištenje izvornika ili primjerka djela na vremenski ograničeno razdoblje, u svrhu ostvarivanja neizravne ili izravne ekonomske koristi.
- (2) Odredbe stavka (1) ovoga članka ne odnose se na korištenje:
  - a) arhitektonskih objekata,
  - b) izvornika ili primjerka djela primijenjenih umjetnosti i industrijskog oblikovanja,
  - c) izvornika ili primjerka djela radi priopćavanja javnosti,
  - d) izvornika ili primjerka djela radi uvida na licu mjesta,
  - e) u radnom odnosu, ako je korištenje ograničeno isključivo na izvršenje radnih obveza iz tog odnosa,
  - f) računalnog programa ukoliko on nije bitan predmet najma.

(3) Pravo davanja u najam ra~unalnog programa ne primjenjuje se na davanje u najam ra~unalnog programa ako sâm program nije osnovni predmet davanja u najam.

^lanak 24.

(Pravo priop}avanja javnosti)

Pravo priop}avanja javnosti isklju~ivo je pravo na ~injenje djela dostupnim javnosti u nematerijalnom obliku i osobito obuhva}a:

- a) pravo na javnu izvedbu,
- b) pravo na javni prijenos,
- c) pravo na javno prikazivanje,
- d) pravo na javno priop}avanje s fonograma i videograma,
- e) pravo na radiodifuzno i kabelsko emitiranje,
- f) pravo na radiodifuzno i kabelsko reemitiranje,
- g) pravo na sekundarno kori{tenje djela koje se radiodifuzno emitira,
- h) pravo na ~injenje dostupnim javnosti.

^lanak 25.

(Javna izvedba)

Pravo javne izvedbe isklju~ivo je pravo na priop}avanje javnosti:

- a) djela iz podru~ja knji`evnosti ili znanosti njegovim ~itanjem ili recitiranjem u`ivo (pravo javnog recitiranja),
- b) glazbenog djela njegovom izvedbom u`ivo (pravo javne glazbene izvedbe),
- c) dramskog, dramsko-glazbenog, koreografskog, lutkarskog ili pantomimskog djela njegovim scenskim prikazivanjem u`ivo (pravo javnog scenskog prikazivanja).

^lanak 26.

(Javni prijenos)

Pravo javnog prijenosa isklju~ivo je pravo na priop}avanje, recitiranje, glazbenu izvedbu ili scensko prikazivanje djela javnosti koja se nalazi izvan prostora u kojem se djelo u`ivo recitira, izvodi ili scenski prikazuje putem zvu~nika, zaslona ili drugog tehni~kog ure|aja.

^lanak 27.

(Javno prikazivanje)

Pravo javnog prikazivanja isklju~ivo je pravo na priop}avanje javnosti audiovizualnog djela ili djela iz podru~ja fotografije, likovnih umjetnosti, arhitekture, primijenjenih umjetnosti, industrijskog oblikovanja, kartografije ili prikaza znanstvene ili tehni~ke naravi pomo}u tehni~kih ure|aja.

^lanak 28.

(Javno priop}avanje s fonograma i videograma)

Pravo javnog priop}avanja s fonograma i videograma isklju~ivo je pravo na priop}avanje javnosti recitacije, izvedbe ili scenskog prikazivanja djela koja su snimljena na fonograme ili videograme.

^lanak 29.

(Radiodifuzno i kabelsko emitiranje)

(1) Pravo radiodifuznog odnosno kabelskog emitiranja isklju~ivo je pravo na priop}avanje djela javnosti pomo}u radijskih ili televizijskih programskih signala namijenjenih za javni prijam, be`i~nim prijenosom (uklju~uju}i satelit) ili `i~anim prijenosom odnosno `i~anim prijenosom (uklju~uju}i kabelski ili mikrovalni sustav).

(2) Emitiranje putem satelita iz stavka (1) ovoga ~lanka postoji kad se pod kontrolom i odgovorno{ }u organizacije za radiodifuziju programski signali koji su namijenjeni za javni prijam {alju u neprekinutom komunikacijskom lancu prema satelitu i nazad na Zemlju.

(3) Ako su programski signali kodirani, emitiranje putem satelita postoji pod uvjetom da su sredstva za dekodiranje signala dostupna javnosti od organizacije za radiodifuziju koja obavlja emitiranje ili od ovla{t}ene osobe.

^lanak 30.

(Radiodifuzno i kabelsko reemitiranje)

Pravo radiodifuznog odnosno kabelskog reemitiranja isklju~ivo je pravo na istodobno, u neizmijenjenom obliku i cjelini, priop}avanje javnosti radiodifuzno emitiranog djela kada:

- a) takvo priop}avanje obavlja druga organizacija za radiodifuziju a ne one koja djelo izvorno emitira, ili
- b) drugi subjekt obavlja priop}avanje kabelskim ili mikrovalnim sustavom koji obuhva}a vi{e od 100 priklju~aka ili kada se djelo izvorno emitira iz druge dr`ave (kabelsko reemitiranje).

^lanak 31.

(Sekundarna uporaba djela koje se radiodifuzno emitira)

Pravo sekundarne uporabe djela koje se radiodifuzno emitira isklju~ivo je pravo na istodobno priop}avanje javnosti djela koje je radiodifuzno emitirano odnosno radiodifuzno ili kabelski reemitirano putem zvu~nika, zaslona ili sli~nog tehni~kog ure|aja.

^lanak 32.

(Pravo ~inidbe dostupnim javnosti)

Pravo ~inidbe dostupnim javnosti isklju~ivo je pravo na priop}avanje javnosti djela `i~anim ili be`i~nim prijenosom na na~in koji pojedincu omogu}ava pristup djelu s mjesta i u vrijeme koje sâm odabere (*internet, video-on-demand, music-on-demand i sli~no*).

^lanak 33.

(Pravo prerade)

- (1) Pravo prerade isključivo je pravo na prijevod, dramsku ili glazbenu obradu, promjenu ili na bilo koji drugi način preradu izvornoga djela.
- (2) Pravo iz stavka (1) ovoga članka obuhvaća i slučaj kada se izvorno djelo u neizmijenjenom obliku uvrsti ili ugradi u novo djelo.
- (3) Autor izvornog djela zadržava isključivo pravo na uporabu svojega djela u prerađenom obliku, ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Odjeljak D. Druga prava autora

Članak 34.

(Pravo na naknadu za davanje na poslugu)

- (1) Autor ima pravo na odgovarajuću naknadu ako se izvornik ili primjerak njegova djela daju na poslugu putem javnih knjižnica odnosno drugih institucija kojima je to djelatnost.
- (2) Davanje na poslugu, u smislu ovoga Zakona, znači davanje na korištenje u vremenski ograničenom razdoblju, bez ostvarivanja neizravne ili izravne ekonomske koristi.
- (3) Odredbe st. (1) i (2) ovoga članka ne odnose se na korištenje:
  - a) izvornika ili primjeraka knjižničnog materijala u nacionalnim knjižnicama, knjižnicama javnih obrazovnih institucija i javnim specijaliziranim knjižnicama,
  - b) arhitektonskih objekata,
  - c) izvornika ili primjeraka djela primijenjenih umjetnosti i industrijskog oblikovanja,
  - d) izvornika ili primjeraka djela radi priopćavanja javnosti,
  - e) izvornika ili primjeraka djela radi uvida na licu mjesta, ili za njihovu posudbu između javnih ustanova,
  - f) u radnom odnosu, ako je korištenje ograničeno isključivo na izvršenje radnih obveza iz tog odnosa.
- (4) Davanje na poslugu izvornika ili primjeraka računalnih programa i baza podataka isključivo je pravo njihovog autora.

Članak 35.

(Pravo slijeđenja)

- (1) Ako je izvornik djela likovne umjetnosti nakon što ga je autor prvi puta prodao ponovno prodan, autor ima pravo biti obaviješten o prodaji i novom vlasniku i potraživati naknadu u opsegu određenom u ovome članku pod uvjetom da se prodavatelj, kupac ili posrednik profesionalno bave prometom umjetničkih djela (prodajni saloni, galerije, aukcijske kuće i slično).
- (2) Za obveze iz stavka (1) ovoga članka odgovaraju prodavatelj, kupac i posrednik solidarno.
- (3) Izvornicima djela likovnih umjetnosti iz stavka (1) ovoga članka smatraju se slike, crteži, kolaži, grafike, gravure, fotografije, tapiserije, kipovi, umjetnička djela izrađena u keramici, staklu ili drugom materijalu i slična djela koja je stvorio autor vlastoručno, ili se radi o reprodukcijama takvih djela koje se smatraju izvornicima. Reprodukcije djela smatraju se izvornicima ako ih je izradio autor ili osoba koju je on ovlastio u ograničenom broju primjeraka koji su, u pravilu, numerirani i potpisani od autora.

- (4) Naknada na temelju prava slije|enja pla}a se u postotku od prodajne cijene izvornika bez uklju~enog poreza.
- (5) Naknada iz stavka (4) ovoga ~lanka iznosi:
- a) 4% od dijela cijene ostvarene u iznosu od 1.000 KM do 100.000 KM,
  - b) 3% od dijela cijene ostvarene u iznosu od 100.001 KM do 400.000 KM,
  - c) 1% od dijela cijene ostvarene u iznosu od 400.001 KM do 700.000 KM,
  - d) 0,5% od dijela cijene ostvarene u iznosu od 700.001 KM do 1.000.000 KM,
  - e) 0,25% od dijela cijene ostvarene u iznosu iznad 1.000.000 KM.
- (6) Neovisno o prodajnoj cijeni izvornika, naknada na temelju prava slije|enja ne mo`e iznositi vi{e od 25.000 KM.
- (7) Pravo slije|enja ne mo`e biti predmetom odricanja, prijenosa pravnim poslovima me|u `ivima i prisilne ovrhe.

^lanak 36.

(Pravo na naknadu za privatnu i drugu vlastitu uporabu)

- (1) Ako se, prema odredbama ~lanka 46. ovoga Zakona, autorsko djelo mo`e reproducirati bez autorovog odobrenja, autor djela za koja se, s obzirom na njihovu narav, mo`e o~ekivati da }e biti reproducirana fotokopiranjem ili snimanjem na nosa~e zvuka, slike ili teksta, za privatnu ili drugu vlastitu uporabu ima pravo na naknadu od takve uporabe.
- (2) Naknada iz stavka (1) ovoga ~lanka za zvu~no i vizualno snimanje pla}a se:
- a) pri prvoj prodaji ili uvozu novih tehni~kih ure|aja za zvu~no i vizualno snimanje i
  - b) pri prvoj prodaji ili uvozu novih praznih nosa~a zvuka, slike ili teksta.
- (3) Naknada iz stavka (1) ovoga ~lanka za fotokopiranje pla}a se:
- a) pri prvoj prodaji, ili uvozu novih ure|aja za fotokopiranje,
  - b) od izra|enih fotokopija namijenjenih za prodaju.
- (4) Za potrebe ovoga Zakona, uvoz u Bosnu i Hercegovinu zna~i svako pu{tanje u promet i svako uno{enje robe na teritorij Bosne i Hercegovine, osim ako se radi o malim koli~inama namijenjenim za privatnu i nekomercijalnu uporabu koje se unose kao dio osobne prtljage ili {alju u malim po{iljkama.
- (5) S fotokopiranjem su izjedna~ene sve druge tehnike reproduciranja, a ure|ajima za zvu~no i vizualno snimanje izjedna~eni su svi drugi ure|aji kojima se omogu}ava postizanje istog efekta.
- (6) Pravo na naknadu, prema odredbi stavka (1) ovoga ~lanka, ne mo`e biti predmetom odricanja, raspolaganja za vrijeme `ivota i prisilne ovrhe.

^lanak 37.

(Osobe obvezane na pla}anje naknade)

- (1) Naknadu iz članka 36. st. (2) i (3) točka a) ovoga Zakona plaćaju proizvođači uređaja za zvučno i vizualno snimanje, proizvođači uređaja za fotokopiranje i proizvođači praznih nosača zvuka, slike ili teksta.
- (2) Ako se uređaji i prazni nosači iz stavka (1) ovoga članka uvoze u Bosnu i Hercegovinu, naknadu iz članka 36. ovoga Zakona plaća uvoznik.
- (3) Proizvođači iz stavka (1) ovoga članka ne plaćaju naknadu za uređaje i prazne nosače koji se izvoze iz Bosne i Hercegovine.
- (4) Naknadu iz članka 36. stavak (3) točka b) ovoga Zakona plaćaju fizičke i pravne osobe koje uz naplatu obavljaju usluge fotokopiranja.

Članak 38.

(Iznos naknade)

- (1) Iznose pojedinih naknada za reproduciranje za privatnu i drugu vlastitu uporabu, koji pripadaju zajednički svim nositeljima prava prema ovome Zakonu, određuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.
- (2) Iznosi iz stavka (1) ovoga članka određuju se posebno za različite kategorije uređaja i nosača, i to:
  - a) za svaki uređaj za zvučno snimanje - ovisno o tehnologiji (analogno, digitalno) i inženjerci radi li se o uređajima namijenjenim isključivo reproduciranju zvučnih snimki ili ne,
  - b) za svaki uređaj za audiovizualno snimanje - ovisno o tehnologiji (analogno, digitalno) i inženjerci radi li se o uređajima namijenjenim isključivo reproduciranju audiovizualnih ili videosnimki ili ne,
  - c) za svaki prazan nosač zvuka ili slike - ovisno o tehnologiji (analogno, digitalno) i najduljem mogućem trajanju reprodukcije zvuka ili slike,
  - d) za svaki uređaj za fotokopiranje ili drugi uređaj sa sličnom tehnikom reproduciranja (telefaks, pisač, fotopisač i sl.) - ovisno o najvećem mogućem broju preslika u minuti i o mogućnosti reproduciranja u boji,
  - e) za svaku pojedinačnu fotokopiju izrađenu za prodaju fizičkim osobama.

Članak 39.

(Pravo pristupa i predaje djela)

- (1) Autor ima pravo pristupa izvorniku ili primjerku svojega djela koje se nalazi u posjedu druge osobe ukoliko je to nužno za ostvarenje njegovog prava na reproduciranje ili preradu i ako to nije protivno opravdanim interesima posjednika.
- (2) Autor može zahtijevati od posjednika da preda izvornik djela likovne umjetnosti ili fotografije radi izlaganja u Bosni i Hercegovini, ukoliko dokaže da postoji jači interes.
- (3) Posjednik može predaju izvornika, prema stavku (2) ovoga članka, uvjetovati davanjem jamstva ili sklapanjem ugovora o osiguranju u visini tržišne vrijednosti djela.
- (4) Pravo pristupa djelu kao i izlaganje djela ostvaruju se na autorov trošak i s najmanjim mogućim smetanjem posjednika. U slučaju oštećenja izvornika ili primjeraka djela autor odgovara za svu štetu, bez obzira na svoju krivnju.

POGLAVLJE IV. SADRŽAJNA OGRANIČENJA AUTORSKOG PRAVA

Članak 40.

(Op)je pravilo)

- (1) Sadr`ajna ograni~enja autorskog prava mogu}a su samo u slu~ajevima predvijenim u ovome poglavlju, s tim {to je opseg takve uporabe autorskih djela ograni~en namjerom koja se `eli postignuti i sukladno{ }u s dobrim obi~ajima.
- (2) Sadr`ajna ograni~enja autorskog prava prote`u se na odgovaraju}i na~in i na srodna prava iz ~l. 119., 127., 132., 136. i 139. ovoga Zakona.

Odjeljak A. Zakonska licencija

^lanak 41.

(Nastavni materijali i periodika)

- (1) Bez pribavljanja imovinskog autorskog prava, a uz obvezu pla}anja odgovaraju}e naknade, dopu{teno je:
  - a) reproducirati u ~itankama, ud`benicima, radnim bilje`nicama i ispitnim materijalima ulomke autorskih djela i pojedina~na autorska djela fotografije, likovne umjetnosti, arhitekture, primijenjene umjetnosti, industrijskog i grafi~kog dizajna i kartografije ako se radi o objavljenim djelima,
  - b) reproducirati u periodi~nom tisku ili u pregledima takvog tiska (clipping) pojedina~ne objavljene ~lanke o aktualnim politi~kim, gospodarskim, vjerskim i drugim sli~nim tekui}im pitanjima, osim ako je to autor izrijekom zabranio.
- (2) Odredbe stavka (1) ovoga ~lanka na odgovaraju}i se na~in primjenjuju i za javno priop}avanje spomenutih djela.
- (3) U slu~aju iz st. (1) i (2) ovoga ~lanka moraju se nazna~iti izvor i ime autora, ako je to nazna~eno na iskori{tenom djelu.

Odjeljak B. Slobodna uporaba

^lanak 42.

(Osobe s invaliditetom)

Dopu{teno je reproducirati i distribuirati djela za potrebe osoba s invaliditetom ako to djelo ne postoji u tra`enom obliku, ako je njegova uporaba u izravnoj vezi s invalidno{ }u tih osoba i ograni~ena na njezin opseg, te ako to nije u~injeno s namjerom ostvarivanja neizravne ili izravne ekonomske koristi. U tome slu~aju izvor i ime autora moraju biti nazna~eni, ako su nazna~eni na djelu koje se koristi.

^lanak 43.

(Privremeno reproduciranje)

Privremeno reproduciranje autorskog djela dopu{teno je ako predstavlja prolaznu ili prate}u radnju, koja ~ini sastavni i bitan dio tehnolo{kog procesa i nema nikakvog samostalnog ekonomskog zna~enja, a njezina jedina svrha je omogu}iti prijenos djela u mre`i izme}u tre}ih osoba putem posrednika, ili njegovu ovla{tenu uporabu.

^lanak 44.

(Informiranje javnosti)

- (1) Dopu{teno je u opsegu potrebnom za informiranje javnosti o tekui}im doga}ajima:

- a) reproducirati autorska djela koja se pojavljuju kao sastavni dio tekućeg događaja o kojem se informira javnost,
  - b) pripremiti i reproducirati kratke izvatke ili saetke iz pojedinih objavljenih novinskih i drugih sli~nih ~lanaka u pregledima tiska,
  - c) reproducirati javne politi~ke, vjerske i druge govore odr`ane u tijelima dr`avne ili lokalne vlasti, vjerskim ustanovama ili prigodom dr`avnih ili vjerskih sve~anosti,
  - d) slobodno koristiti dnevne informacije i vijesti koje imaju narav novinskog izvje{taja.
- (2) Odredbe stavka (1) ovoga ~lanka na odgovaraju}i se na~in primjenjuju i za javno priop}avanje spomenutih djela.
- (3) U slu~aju kori{enja iz stavka (1) ovoga ~lanka moraju se nazna~iti izvor i ime autora, ako je to nazna~eno na iskori{tenom djelu.

^lanak 45.

(Nastava)

- (1) Za potrebe nastave dopu{teno je:
- a) javno izvoditi objavljena djela u obliku izravnog pou~avanja na nastavi,
  - b) javno izvoditi objavljena djela na besplatnim {kolskim priredbama, pod uvjetom da izvo|a~i ne prime naknadu za svoju izvedbu,
  - c) javno priop}avati radiodifuzno emitirane {kolske emisije putem zvu~nika, zaslona ili sli~nih tehni~kih ure|aja koji se nalaze unutar obrazovne ustanove.
- (2) U slu~aju uporabe iz stavka (1) ovoga ~lanka moraju se nazna~iti izvor i ime autora, ako je to nazna~eno na iskori{tenom djelu.

^lanak 46.

(Reproduciranje za privatnu i drugu vlastitu uporabu)

- (1) Uz po{tivanje prava iz ~lanka 36. stavak (1) ovoga Zakona, slobodno reproduciranje objavljenog autorskog djela jest ako je uraleno samo u jednom primjerku i ako su ispunjeni uvjeti iz st. (2) ili (3) ovoga ~lanka.
- (2) Fizi~ka osoba mo`e slobodno reproducirati djelo:
- a) na papiru ili sli~nom nosa~u, fotokopiranjem ili kori{tenjem druge fotografske tehnike sa sli~nim efektom,
  - b) na bilo kojem drugom nosa~u ako to ~ini za privatnu uporabu, ako primjerci nisu namijenjeni ili pristupa~ni javnosti i ako tim reproduciranjem nema namjeru ostvariti izravnu ili neizravnu imovinsku korist.
- (3) Javni arhivi, javne knji`nice, muzeji i obrazovne ili znanstvene ustanove mogu za vlastite potrebe slobodno reproducirati djelo na bilo kojem nosa~u ako to u~ine iz vlastitog primjerka i ako takvim reproduciranjem nemaju namjeru ostvariti neizravnu ili izravnu imovinsku korist.
- (4) Ako ovim Zakonom ili ugovorom nije druk~ije odre|eno, neovisno o odredbama st. (1), (2) i (3) ovoga ~lanka, nije dopu{teno reproducirati:
- a) pisana djela u opsegu cijele knjige - osim ako su primjerci te knjige rasprodani najmanje dvije godine,

- b) grafi~ka izdanja glazbenih djela (notni materijali) - osim ru~nim prepisivanjem,
- c) elektroni~ke baze podataka i ra~unalnih programa,
- d) djela arhitekture, u obliku izgradnje arhitektonskog objekta,
- e) bilo koji djela ukoliko bi takvo reproduciranje bilo protivno uobi~ajenom iskori{tavanju djela i o{te}ivalo u nerazumnoj mjeri zakonite interese autora odnosno nositelja autorskog prava.

^lanak 47.

(Citati)

(1) Dopu{teno je doslovno navoditi ulomke i citate iz objavljenog autorskog djela ili pojedina~nih objavljenih djela fotografije, likovne umjetnosti, arhitekture, primijenjene umjetnosti i industrijskog i grafi~kog dizajna radi znanstvenog istra`ivanja, kritike, polemike, recenzije, nastave i drugog osvrta u mjeri opravdanoj potrebom prikaza, suo~enja ili upu}ivanja koje se `eli postiji i sukladno dobrim obi~ajima.

(2) U slu~aju uporabe iz stavka (1) ovoga ~lanka moraju se nazna~iti izvor i ime autora, ako je to nazna~eno na iskori{tenom djelu.

^lanak 48.

(Nebitni sastojci)

Objavljena djela koja predstavljaju nebitan sastojak u odnosu na glavno djelo u koje su uklju~ena, ili u odnosu na stvar s kojom se zajedno rabe u slobodnoj su uporabi pri iskori{tavanju takvog glavnog djela ili takve stvari.

^lanak 49.

(Javne izlo`be ili dra`be autorskih djela)

(1) Organizatori javnih izlo`bi ili dra`bi umjetni~kih ili drugih autorskih djela mogu slobodno koristiti ta djela u vezi s promid`bom tih izlo`bi ili dra`bi u opsegu potrebnom za postizanje takve svrhe i pod uvjetom da to ne ~ine s namjerom da postignu izravnu imovinsku korist.

(2) U slu~aju uporabe iz stavka (1) ovoga ~lanka moraju se nazna~iti izvor i ime autora, ako je to nazna~eno na iskori{tenom djelu.

^lanak 50.

(Slobodna prerada djela)

Dopu{tena je slobodna prerada objavljenog autorskog djela ako se radi o:

- a) parodiji ili karikaturi, ako to ne stvara ili ne mo`e stvarati zabune glede izvora djela,
- b) privatnoj ili drugoj vlastitoj preradi koja nije namijenjena i nije pristupa~na javnosti,
- c) preradi u vezi s dopu{tenim kori{tenjem djela koja je prouzro~ena samom naravi ili na~inom tog kori{tenja.

^lanak 51.

(Baze podataka)

(1) Ovlašteni korisnik objavljene baze podataka ili njezinog primjerka može slobodno reproducirati ili preraditi tu bazu podataka ako je to potrebno radi pristupa njezinom sadržaju i redovitog korištenja tog sadržaja. Ako je korisnik ovlašten samo za dio baze podataka, dopušteno mu je reproducirati i preraditi samo taj dio.

(2) Ugovorne odredbe koje su oprečne stavku (1) ovoga članka ništave su.

Članak 52.

(Djela trajno smještena na javnim mjestima)

(1) Dopušteno je slobodno koristiti autorska djela koja su trajno smještena na trgovima, parkovima, ulicama ili drugim mjestima pristupačnim javnosti.

(2) Djela iz stavka (1) ovoga članka ne smiju se reproducirati u trodimenzionalnom obliku, koristiti za istu namjeru kao izvorno djelo ili koristiti za postizanje imovinske koristi.

(3) U slučaju uporabe iz stavka (1) ovoga članka moraju se naznačiti izvor i ime autora, ako je to naznačeno na iskorištenom djelu.

Članak 53.

(Službeni postupci)

Dopušteno je slobodno koristiti autorsko djelo ako je to nužno u pojedinačnom konkretnom slučaju radi izvršenja zadaća javne sigurnosti ili bilo kojeg službenog postupka.

Članak 54.

(Provjera uređaja)

(1) Pogoni ili trgovine koje proizvode ili prodaju fonograme i videograme, uređaje za reproduciranje ili javno priopćavanje fonograma i videograma ili uređaje za prijam zvuka i slike, kao i radionice koje popravljaju takve uređaje mogu slobodno reproducirati i javno priopćavati autorska djela u opsegu koji je potreban za provjeru ispravnosti funkcioniranja tih predmeta prilikom proizvodnje ili izravne prodaje kupcima ili za njihov popravak.

(2) Snimke autorskih djela uređene na temelju odredbe stavka (1) ovoga članka moraju se bez odgode izbrisati.

POGLAVLJE V. VREMENSKA OGRANIČENJA AUTORSKOG PRAVA

Članak 55.

(Opća odredba)

Autorsko pravo traje za života autora i 70 godina nakon njegove smrti, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Članak 56.

(Suautori)

Ukoliko autorsko pravo zajednički pripada suautorima, rok iz članka 55. ovoga Zakona računa se od smrti suautora koji je posljednji umro.

Članak 57.

(Anonimna i pseudonimna djela)

(1) Autorsko pravo na anonimno djelo i djelo objavljeno pod pseudonimom traje 70 godina od dana zakonite objave djela.

(2) Ako pseudonim ne ostavlja nikakvu dvojbu glede identiteta autora ili ako autor u roku iz stavka (1) ovoga članka otkrije svoj identitet, primjenjuje se rok iz članka 55. ovoga Zakona.

Članak 58.

(Kolektivna djela)

Autorsko pravo na kolektivnim djelima traje 70 godina od dana zakonite objave djela.

Članak 59.

(Djela u nastavcima)

Ako je ovim Zakonom propisano da se rok trajanja autorskog prava računa od dana zakonite objave djela, a to je djelo objavljeno u dijelovima (nastavci, svesci, naklade, epizode i slično), rok trajanja računa se za svaki od tih dijelova posebno.

Članak 60.

(Zbirke)

(1) Nebitne promjene u izboru, sukladnosti ili rasporedu sadržaja zbirke ne produljuju trajanje autorskog prava na zbirci.

(2) Nebitnim promjenama iz stavka (1) ovoga članka smatraju se dodavanja, ispuštanja ili druga preinaganja glede izbora, sukladnosti ili rasporeda grafičkih, koja su potrebna da zbirka zadrži svoj prvobitni karakter i namjenu, na način koji je predvidio njezin autor.

Članak 61.

(Pravo pokajanja)

Pravo pokajanja iz članka 84. ovoga Zakona traje za života autora.

Članak 62.

(Početak rokova i djelovanje njihovog isteka)

(1) Svi rokovi iz ovoga poglavlja, osim roka iz članka 61. ovoga Zakona, počinju teći od 1. siječnja godine koja slijedi nakon godine u kojoj je nastala činjenica od koje se računa početak roka.

(2) Istekom rokova trajanja autorskog prava propisanih u ovom odjeljku autorsko djelo prestaje biti autorskopravno zaštićeno.

DIO TREĆI - AUTORSKO PRAVO U PRAVNOM PROMETU

POGLAVLJE I. OPJE ODREDBE

Članak 63.

(Nasljeđivanje autorskog prava)

Autorsko pravo kao cjelina, osim prava pokajanja, predmetom je nasljeđivanja. Na prijenos autorskog prava nasljeđivanjem primjenjuju se propisi o nasljeđivanju, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

^lanak 64.

(Prenosivost autorskog prava)

- (1) Autorsko pravo neprenosivo je kao cjelina.
- (2) Autor ne može prenijeti na drugu osobu autorska moralna prava.
- (3) Autor može ugovorom ili drugim pravnim poslom prenijeti na drugu osobu pojedinačne imovinske ovlasti (autorska imovinska prava) i druga prava autora, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

^lanak 65.

(Prisilna ovrha)

- (1) Autorsko pravo ne može biti predmetom prisilne ovrhe. Predmetom prisilne ovrhe mogu biti samo imovinske koristi koje potječu iz uporabe autorskog djela.
- (2) Prisilna ovrha nije dopuštena u vezi s autorskim pravom na nedovršnim djelima i na neobjavljenim izvornicima.

^lanak 66.

(Legitimacija)

- (1) Prava koja ovaj Zakon daje autoru, uključujući i pravo na ostvarivanje sudske zaštite, pripadaju drugom nositelju autorskog prava u opsegu u kojem su zakonom ili pravnim poslom prenesena na njega, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Aktivna legitimacija za ostvarivanje zaštite prava svojih članova, prema ovome Zakonu, u sudskim i drugim službenim postupcima pripada i kolektivnim organizacijama, sindikalnim organizacijama i profesionalnim udrugama utemeljenim radi zaštite autorskih i srodnih prava.

POGLAVLJE II. ODNOS AUTORSKOG PRAVA I PRAVA VLASNIŠTVA

^lanak 67.

(Opće pravilo)

Autorsko pravo samostalno je i neovisno o pravu vlasništva ili drugim stvarnim pravima na stvari na kojoj ili u kojoj je autorsko djelo fiksirano, ako zakonom nije drukčije propisano.

^lanak 68.

(Odvojenost pravnog prometa)

- (1) Raspolaganje pojedinačnim autorskim imovinskim pravima ili drugim pravima autora na djelu ne utječe na pravo vlasništva na stvari na kojoj ili u kojoj je autorsko djelo fiksirano, ako zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.
- (2) Raspolaganje vlasništvom na stvari na kojoj ili u kojoj je autorsko djelo fiksirano ne utječe na pojedinačna autorska imovinska prava ili druga prava autora na tome djelu, ako zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

^lanak 69.

(Za{tita izvornika autorskog djela)

- (1) Vlasnik izvornika djela koji bi, s obzirom na okolnosti slu~aja, mogao pretpostaviti da autor ima opravdani interes sa~uvati taj izvornik od uni{tenja, du`an je prije uni{tenja takvog izvornika obavijestiti autora o toj namjeri i ponuditi mu otkup prema cijeni vrijednosti materijala. Ako predaja izvornika nije mogu}a, vlasnik je du`an omogu}iti autoru izradu primjerka djela na odgovaraju}i na~in.
- (2) Vlasnik arhitektonskog objekta du`an je samo obavijestiti autora o namjeri da uni{ti objekt i dopustiti autoru, na njegov zahtjev, pristup objektu kojim se omogu}ava fotografiranje toga objekta. Autor ima pravo tra`iti i predaju primjerka nacрта arhitektonskog djela na svoj tro{ak.
- (3) Vlasnik stvari na kojoj ili u kojoj je djelo fiksirano bez njegovog dopu{tenja mo`e uni{titi tu stvar bez obveze iz st. (1) i (2) ovoga ~lanka.

^lanak 70.

(Prerada izgraenog arhitektonskog objekta)

- (1) Autor izgraenog djela arhitekture ne mo`e se protiviti kasnijim izmjenama na tome objektu ako je od zavr{etka izgradnje odnosno izdavanja upravne dozvole za uporabu objekta proteklo vi{e od pet godina. Ako je na objektu ozna~eno njegovo ime, autor ima pravo tra`iti da vlasnik objekta stavi odgovaraju}u napomenu o izmjenama arhitektonskog djela i vremenu kada je to u~injeno.
- (2) Ako je arhitektonsko djelo potrebno obnoviti, izmijeniti ili na drugi na~in preraditi uslijed nedostataka ugraenih materijala ili ozbiljnih o{te}enja objekta nastalih iz bilo kojih razloga, vlasnik objekta mo`e ga slobodno preraditi.

^lanak 71.

(Isrpljivanje prava distribuiranja)

Prvim prijenosom vlasni{tva na izvorniku ili primjerku djela na podru~ju Bosne i Hercegovine od autora ili osobe koja ima njegovu suglasnost isrpljuje se pravo distribuiranja tog izvornika ili primjerka za podru~je Bosne i Hercegovine.

^lanak 72.

(Zajedni~ka imovina bra~nih drugova)

U zajedni~ku imovinu bra~nih drugova ulaze samo imovinske koristi koje potje~u iz autorskog prava.

POGLAVLJE III. OPJI DIO AUTORSKOG UGOVORNOG PRAVA

^lanak 73.

(Opseg prijenosa autorskog prava)

Prijenos pojedina~nih autorskih imovinskih prava ili pojedina~nih drugih prava autora mo`e biti sadr`ajno, prostorno ili vremenski ograni~en.

^lanak 74.

(Neisklju~ivi i isklju~ivi prijenos)

- (1) Neisključivi prijenos prava ovlaštuje nositelja da na ugovoreni način iskorištava autorsko djelo, pored autora i drugih nositelja prava.
- (2) Isključivi prijenos prava ovlaštuje nositelja da samo on na ugovoreni način iskorištava autorsko djelo uz isključivanje autora i svih drugih osoba od uporabe djela.
- (3) Neisključivi prijenos prava, koji je autor ugovorio prije nego što je ugovorio isključivi prijenos, ima pravni učinak u odnosu na nositelja isključivog prava, osim ako ugovorom između autora i nositelja neisključivih prava nije drukčije utvrđeno.

Članak 75.

(Pretpostavke glede opsega prijenosa prava)

- (1) Ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno, smatra se da je dogovoren neisključivi prijenos, da prijenos vrijedi samo za područje Bosne i Hercegovine i da vrijedi samo za vrijeme koje je uobičajeno za prijenos prava iskorištavanja autorskih djela određene vrste.
- (2) Ako ugovorom nisu utvrđeni vrsta i opseg pojedinačnih autorskih imovinskih prava koja se prenose na nositelja, smatra se da su prenesena samo ona prava i samo u onom opsegu koji je potreban za postizanje cilja ugovora.

Članak 76.

(Pravilo odvojenosti prijenosa)

- (1) Pojedinačna autorska imovinska prava ili pojedinačna druga prava autora prenose se zasebno, osim ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.
- (2) Pri prijenosu prava na reproduciranje djela ne prenosi se i pravo na njegovu pohranu u elektroničkom obliku i pravo na njegovu zvučno ili vizualno snimanje, ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.
- (3) Pri prijenosu prava na distribuiranje primjeraka djela ne prenosi se i pravo na njihov uvoz, ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.
- (4) Pri prijenosu prava na davanje u najam fonograma ili videograma na kojima je snimljeno autorsko djelo autor zadržava pravo na primjerenu naknadu za svako davanje u najam. Autor se ne može odreći prava iz ovoga stavka.

Članak 77.

(Pretpostavke o zajedničkom prijenosu)

- (1) Pri prijenosu prava na reproduciranje djela smatra se da je ugovoren i prijenos prava na distribuiranje primjeraka toga djela, izuzev njihovog uvoza, ako ugovorom nije drukčije određeno.
- (2) Pri prijenosu prava na radiodifuzno emitiranje djela smatra se da je na organizaciju za radiodifuziju preneseno i pravo na:
  - a) izradu snimki djela ako su te snimke urađene vlastitim sredstvima i za potrebe vlastite emisije, ako se radi samo o jednokratnom emitiranju i ako se te snimke najkasnije u roku od mjesec dana od dana emitiranja uništavaju (efemerne snimke),

b) predaju i pohranu efemernih snimki vlastitom ili javnom arhivu ako te snimke imaju iznimnu dokumentarnu vrijednost. O takvoj je predaji i pohrani snimki organizacija za radiodifuziju du`na bez odgode obavijestiti autora.

^lanak 78.

(Daljnji prijenos prava)

- (1) Osoba na koju je preneseno autorsko imovinsko pravo ili drugo pravo autora ne mo`e to pravo prenijeti dalje na tre}e osobe bez dopu{tenja autora, ako ugovorom nije druk~ije utvr}eno.
- (2) Dopu{tenje iz stavka (1) ovoga ~lanka nije potrebno ako je daljnji prijenos prava posljedica statusnih promjena kod nositelja prava, njegovog ste~aja ili redovite likvidacije.
- (3) Ako je na temelju zakona ili ugovora daljnji prijenos prava mogu} bez dozvole autora, prethodni i novi nositelj prava odgovaraju autoru solidarno glede njegovih zahtjeva utemeljenih na ovome Zakonu.

^lanak 79.

(Ni{tavost pojedinih odredbi o prijenosu)

Ni{tava je svaka ugovorna odredba ~iji je cilj da autor prenese na drugu osobu:

- a) autorsko pravo kao cjelinu,
- b) moralna autorska prava,
- c) autorska imovinska prava na svim svojim budu}im djelima,
- d) autorska imovinska prava za jo{ nepoznate na~ine iskori{tavanja svojega djela.

^lanak 80.

(Oblik ugovora)

- (1) Pravni poslovi kojima se prenose autorska imovinska prava ili druga prava autora, ili kojima se daju dopu{tenja za iskori{tavanje autorskih djela moraju biti u pisanom obliku, osim ako ovim Zakonom nije druk~ije odre}eno.
- (2) Pravni posao koji nije zaklju~en u obliku iz stavka (1) ovoga ~lanka bit }e valjan ako su ugovorne stranke u cjelini ili u prete`itom dijelu ispunile obveze koje iz njega proizlaze. U tome slu~aju sve prijeporne i nejasne odredbe pravnog posla glede vrste i opsega prenesenih prava tuma~e se u korist autora.

^lanak 81.

(Autorska naknada)

- (1) Smatra se da se prijenos autorskih imovinskih prava ili drugih prava autora uvijek provodi uz naknadu, osim ako se doka`e protivno.
- (2) Ako naknada nije bila odre}ena, ona se odre}uje prema uobi~ajnim visinama naknada za pojedinu vrstu djela prema osegu i trajanju iskori{tavanja djela i prema drugim okolnostima slu~aja.
- (3) Ako se iskori{tavanjem autorskog djela ostvari prihod koji je o~ito nesrazmjeran s ugovorenom ili odre}enom naknadom, autor ima pravo tra`iti izmjenu ugovora radi odre}ivanja njegovog pravednijeg udjela u tome prihodu odnosno ponovno odre}ivanje visine naknade.

(4) Autor se ne može odreći prava iz stavka (3) ovoga članka.

Članak 82.

(Popis prihoda i dobiti)

(1) Ako je naknada dogovorena ili određena ovisno o prihodima ili dobiti ostvarenoj iskorištavanjem autorskog djela, korisnik djela obavezan je voditi odgovarajuće knjige ili drugi pouzdani popis iz kojega je u svakom trenutku biti moguće ustanoviti iznos ostvarenog prihoda ili dobiti.

(2) Korisnik djela obavezan je redovito i u potrebnom opsegu izvještavati autora o visini ostvarenog prihoda ili dobiti, te omogućiti autoru, na njegov zahtjev, najmanje jednom godišnje uvid u knjige ili popis iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 83.

(Raskid ugovora zbog neizvršenja)

(1) Autor može jednostranom izjavom volje raskinuti ugovor kojim je na isključivi način prenio autorsko imovinsko pravo ako druga stranka to pravo izvršava u nedostatnom opsegu ili ga uopće ne izvršava, pa su zbog toga opravdani interesi autora ozbiljno ugroženi. Autor se ne može pozivati na odredbu ovoga stavka ako su uzroci za neizvršenje ili nedostatno izvršenje prava pretežito na njegovoj strani.

(2) Raskid ugovora, prema odredbi stavka (1) ovoga članka, nije moguće prije nego što proteknu dvije godine od prijenosa toga prava. Ako se isključivo pravo odnosi na novinske članke, taj rok iznosi šest mjeseci.

(3) Autor može raskinuti ugovor samo pod uvjetom da ponudi nositelju prava dostatan dodatni rok za poštovanje izvršenja prava u zadovoljavajućem opsegu.

(4) Raskidom ugovora, prema odredbama ovoga članka, autorsko imovinsko pravo nositelja se gasi.

(5) Autor se ne može odreći prava iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 84.

(Pravo pokajanja)

(1) Autor ima isključivo pravo jednostranom izjavom volje raskinuti ugovor kojim je prenio autorska imovinska prava i uskratiti daljnje iskorištavanje svojega djela ako za to ima ozbiljne moralne razloge i ako prethodno nadoknadi običnu štetu nositelju tih prava.

(2) Raskid iz stavka (1) ovoga članka ima učinak od dana kad autor položi osiguranje za naknadu štete iz stavka (1) ovoga članka.

(3) Nositelj prava iskorištavanja mora, u roku od tri mjeseca od dana primitka izjave o raskidu, priopćiti autoru opseg obične štete. Ako nositelj prava iskorištavanja to ne učini, izjava o raskidu ima učinak istekom tog roka.

(4) Ako autor kasnije odluči da se djelo glede kojeg je ostvario pravo pokajanja može ponovno koristiti, dužan je pravo iskorištavanja najprije i pod prijašnjim uvjetima ponuditi onome s kim je prethodno raskinuo ugovor.

(5) Autor se ne može odreći prava iz stavka (1) ovoga članka.

(6) Odredbe ovoga članka ne odnose se na računalne programe, audiovizualna djela i baze podataka.

POGLAVLJE IV. POSEBNI DIO AUTORSKOG UGOVORNOG PRAVA

Odjeljak A. Nakladni-ki ugovor

^lanak 85.

(Op}e odredbe)

- (1) Nakladni-kim ugovorom autor se obvezuje prenijeti na nakladnika pravo reproduciranja svojega djela tiskanjem ili drugim sli-nim postupkom i pravo distribuiranja primjeraka djela (pravo izdavanja), a nakladnik se obvezuje da djelo na ugovoreni na-in reproducira i distribuira (izda) i autoru za to plati ugovorenu naknadu.
- (2) Nakladni-ki ugovor za pojedina~no odre|eno djelo mo`e sadr`avati i suglasnost o klupskoj nakladi, d`epnoj nakladi, periodi~noj nakladi u nastavcima, prijenosu prava prevo|enja na pojedina~no odre|eni jezik, te pravo naklade prevedenog djela kao i druga imovinska prava.

^lanak 86.

(Sadr`aj ugovora)

- (1) Nakladni-ki ugovor mora osobito urediti vrstu prijenosa prava, opseg i trajanje prijenosa prava, teritorij va`enja prava, rok za izdavanje djela i autorski honorar.
- (2) Ako nakladni-kim ugovorom nije druk~ije utvr|eno, nakladnik ima pravo samo na jedno izdanje djela, odnosno samo na jednokratno umno`avanje ugovorenog broja primjeraka djela. Ako je ugovorom odre|ena mogu}nost vi{ekratnog djelomi~nog umno`avanja primjeraka do postizanja ukupne ugovorene visine naklade (do{tampavanje), nakladnik je du`an bez odgode obavijestiti autora o svakom djelomi~nom umno`avanju i priop}iti mu sve podatke potrebne za njegovo u~inkovito kontroliranje po{tivanja nakladni~kog ugovora.
- (3) Ako je naknada ugovorena u postotku od maloprodajne cijene prodanih primjeraka djela, nakladni-ki ugovor mora sadr`avati i odredbu o njihovom najmanjem broju pri prvoj nakladi. Takva odredba nije potrebna ako ugovor odre|uje minimalnu naknadu koju je nakladnik du`an platiti autoru neovisno o broju prodanih primjeraka.
- (4) Ako je naknada ugovorena u pau{alnom iznosu, nakladni-ki ugovor mora sadr`avati odredbu o ukupnoj visini naklade. Ako naklada nije odre|ena i ako iz okolnosti slu~aja ili dobrih poslovnih obi~aja ne proizlazi druk~ije, nakladnik mo`e izdati najvi{e 500 primjeraka djela.
- (5) Ako rok za izdavanje djela nije druk~ije ugovoren, on iznosi godinu dana od kada je autor predao nakladniku primjerak djela u odgovaraju}em obliku.

^lanak 87.

(Sklapanje ugovora posredstvom zastupnika)

Zastupnik autora mo`e sklopiti nakladni-ki ugovor samo za ona djela koja su izri~ito navedena u autorovoj ovlasti.

^lanak 88.

(Iznimka od pisanog oblika)

Nakladni-ki ugovor o izdavanju ~lanaka, crte`a i drugih autorskih djela u dnevnom i periodi~nom tisku ne mora biti u pisanom obliku.

^lanak 89.

(Pretpostavka isklju~ivosti)

(1) Dok vrijedi nakladni~ki ugovor, autor ne mo`e prenijeti na drugu osobu pravo izdavanja istoga djela na istom teritoriju i na istom jeziku, osim ako je nakladni~kim ugovorom druk~ije odre|eno.

(2) Autor mo`e prenijeti pravo izdavanja novinskih ~lanaka istodobno na vi{e osoba, osim ako nakladni~kim ugovorom nije druk~ije odre|eno.

^lanak 90.

(Nakladni~ko pravo prvenstva)

(1) Nakladnik koji je stekao pravo na izdavanje djela u tiskanom obliku ima, glede izdavanja toga djela u elektroni~kom ili bilo kojem drugom obliku, pravo prvenstva u odnosu na druge nakladnike koji ponude iste uvjete.

(2) Nakladnik koji se namjerava koristiti pravom iz stavka (1) ovoga ~lanka du`an je izjasniti se o tomu u roku od 30 dana od dana primitka autorove pisane ponude.

(3) Pravo prvenstva iz stavka (1) ovoga ~lanka traje tri godine od isteka roka ugovorenog za izdavanje djela u tiskanom obliku.

^lanak 91.

(Pobolj{anja i izmjene djela)

Ako nakladni~kim ugovorom nije druk~ije odre|eno, nakladnik je obvezan u slu~aju novih naklada djela omogu}iti autoru da unese pobolj{anja ili druge izmjene autorskog djela pod pretpostavkom da to ne mijenja karakter autorskog djela i ne uzrokuje nesrazmjerne tro{kove nakladniku.

^lanak 92.

(Propast izvornika djela ili naklada uslijed vi{e sile)

(1) Ako je rukopis ili drugi izvornik djela nakon njegove predaje nakladniku uni{ten krivnjom nakladnika ili uslijed vi{e sile, autor ima pravo na naknadu koja bi mu pripala da je autorsko djelo izdano.

(2) Ako je pripremljeno izdanje djela uslijed vi{e sile potpuno uni{teno prije njegovog stavljanja u promet, nakladnik ima pravo pripremiti novo izdanje, a autoru pripada naknada samo za propalo izdanje.

(3) Ako pripremljeno izdanje djela uslijed vi{e sile djelomi~no propadne prije njegovog stavljanja u promet, nakladnik ima pravo, bez pla}anja naknade autoru, reproducirati samo onoliko primjeraka djela koliko ih je propalo.

^lanak 93.

(Prestanak nakladni~kog ugovora)

(1) Nakladni~ki ugovor prestaje:

- a) smr}u autora prije zavr{etka autorskog djela,
- b) iscrpljenjem naklade svih ugovorenih izdanja,
- c) istekom roka va`enja ugovora.

(2) Autor mo`e raskinuti nakladni~ki ugovor i tra`iti naknadu {tete a, osim toga, ima pravo zadr`ati primljenu naknadu, odnosno tra`iti isplatu dogovorene naknade ako nakladnik ne izda djelo u ugovorenom roku.

(3) Ako rok za izdavanje djela nije utvrđen ugovorom, nakladnik je dužan izdati djelo u primjerenom roku, a najkasnije u roku od jedne godine od dana predaje djela nakladniku.

(4) Autor može raskinuti nakladnički ugovor ako nakladnik, nakon iscrpljenja jednog izdanja, ne pristupi izdavanju novog ugovorenog izdanja u roku od jedne godine od dana kad je autor to zahtijevao, osim ako ugovorom nije drukčije određeno.

(5) Smatra se da je, u smislu odredbi ovoga članka, izdanje iscrpljeno ako je broj neprodanih primjeraka djela manji od 5% cjelokupnog izdanja.

Članak 94.

(Uničtenje primjeraka djela)

(1) Nakladnik koji namjerava neprodane primjerke djela prodati kao papir za preradu ili ih na drugi način uničiti, dužan je otkup tih primjeraka ponuditi prvo autoru po cijeni koju bi ostvario za takvu prodaju.

(2) Ako autor ne prihvati ponudu nakladnika iz stavka (1) ovoga članka ili je prihvati samo za određeni broj primjeraka, preostale primjerke djela nakladnik može slobodno prodati kao papir za preradu ili ih uničiti.

Odjeljak B. Ugovor o izvedbi

Članak 95.

(Opća odredba)

Ugovorom o izvedbi djela autor prenosi korisniku pravo javnog recitiranja, javne izvedbe ili javnog scenskog prikazivanja svojega djela, a korisnik se obvezuje da će djelo na ugovoreni način koristiti i za to platiti autoru naknadu.

Članak 96.

(Obveze korisnika)

Korisnik je dužan omogućiti autoru pristup izvedbi djela, ostvariti tehničke uvjete za izvedbu koji osiguravaju poštovanje autorskih moralnih prava, te autoru ili njegovu zastupniku dostaviti program, druge publikacije i javne kritike izvedbe, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Članak 97.

(Raskid ugovora)

Ako korisnik ne izvede djelo u ugovorenom roku, autor može raskinuti ugovor o izvedbi i tražiti naknadu (tete a, uz to može i zadržati naknadu odnosno tražiti isplatu ugovorene naknade).

Odjeljak C. Ugovor o stvaranju djela po narudžbi

Članak 98.

(Djelo po narudžbi)

(1) Ugovorom o stvaranju autorskog djela po narudžbi autor se obvezuje da stvori određeno autorsko djelo i primjerak toga djela preda naručitelju, a naručitelj se obvezuje autoru za to platiti ugovorenu naknadu.

(2) Naručitelj ima pravo nadzirati posao i dati autoru upute i zahtjeve u vezi s izgledom i sadržajem djela ako time ne zadire u nerazumnoj mjeri u autorovu slobodu znanstvenog ili umjetničkog stvaralaštva.

(3) Autorsko pravo na djelu po narud`bi, osim prava distribuiranja, zadr`ava autor, ako ovim Zakonom ili ugovorom nije druk~ije odre|eno. Na ugovor o autorskom djelu po narud`bi na odgovaraju}i se na~in primjenjuju propisi kojima se ure|uje ugovor o djelu.

^lanak 99.

(Kolektivno djelo)

(1) Kolektivnim autorskim djelom smatra se djelo stvoreno na poticaj i u organizaciji fizi~ke ili pravne osobe (naru~itelj) u ~ijem je stvaranju sudjelovao veliki broj osoba, te koje se objavljuje i koristi pod imenom naru~itelja (enciklopedije, leksikoni, zbornici, almanasi i sli~no).

(2) Za stvaranje kolektivnog djela sklapa se poseban ugovor. Ako nisu ispunjeni uvjeti iz stavka (1) ovoga ~lanka, takav ugovor je ni{tav.

(3) Ukoliko ugovorom nije druk~ije odre|eno, smatra se da su sva autorska imovinska prava i druga prava autora na kolektivnom djelu isklju~ivo i neograni~eno prenesena na naru~itelja.

Odjeljak D. Autorsko djelo stvoreno u radnom odnosu

^lanak 100.

(Pretpostavka prijenosa prava na poslodavca)

(1) Ako autorsko djelo stvori zaposlenik u izvr{avanju svojih radnih obveza ili prema uputama poslodavca, smatra se da su sva autorska imovinska prava isklju~ivo prenesena na poslodavca za razdoblje od pet godina od dana zavr{etka takvog djela, ako ugovorom ili drugim aktom nije druk~ije odre|eno.

(2) Nakon isteka roka iz stavka (1) ovoga ~lanka prava poslodavca prestaju tako {to se vra}aju autoru, osim ako je poslodavac prije isteka toga roka zatra`io njihov ponovni isklju~ivi prijenos bez ograni~enja. U tome slu~aju autoru pripada pravo na odgovaraju}u naknadu za daljnje iskori{tavanje njegova djela.

^lanak 101.

(Posebne odredbe o prijenosu prava)

(1) Neovisno o odredbama ~lanka 100. ovoga Zakona, autor zadr`ava isklju~ivo pravo uporabe djela stvorenog u radnom odnosu unutar svojih sabranih djela.

(2) Neovisno o odredbama ~lanka 100. ovoga Zakona, smatra se da su autorska imovinska prava i druga prava autora na temelju podataka i na kolektivnom djelu isklju~ivo i neograni~eno prenesena na poslodavca, ako ugovorom nije druk~ije odre|eno. Prijenos prava na ra~unalnom programu stvorenom u radnom odnosu ure|uje se odredbom ~lanka 103. ovoga Zakona.

DIO ^ETVRTI - POSEBNE ODREDBE O POJEDINIM AUTORSKIM DJELIMA

POGLAVLJE I. RA^UNALNI PROGRAMI

^lanak 102.

(Op}e odredbe)

(1) Ra~unalni program, u smislu ovoga Zakona, jest program u bilo kojem obliku, uklju~uju}i pripremne materijale za njegovu izradu.

(2) Ideje i načela na kojima se temelji bilo koji element računalnog programa, uključujući elemente koji su osnova za njegovo sučelje, nisu zaštićeni.

(3) Računalni programi zaštićeni su kao pisana autorska djela ako predstavljaju vlastitu intelektualnu tvorevinu njihovog autora.

Članak 103.

(Računalni program stvoren u radnom odnosu ili po narudžbi)

Ako je računalni program stvorio zaposlenik u izvršavanju svojih obveza ili prema uputama poslodavca, ili ako ga je stvorio autor na temelju ugovora o narudžbi, smatra se da su sva autorska imovinska prava na takvom programu isključivo i u cjelini prenesena na poslodavca ili narudžitelja, ako ugovorom nije drukčije utvrđeno.

Članak 104.

(Prava autora računalnog programa)

(1) Ako u čl. 105. i 106. ovoga Zakona nije drukčije određeno, autor računalnog programa ima isključiva prava koja obuhvaćaju:

a) reproduciranje sastavnih dijelova ili cijelog računalnog programa bilo kojim sredstvima i na bilo koji način, neovisno o tomu radi li se o privremenom ili trajnom reproduciranju; ukoliko učitavanje, prikazivanje, stavljanje u rad, prenošenje ili pohranjivanje programa zahtijeva njegovo reproduciranje, za te radnje traži se dozvola autora računalnog programa,

b) prevođenje, prilagodbu, obradu ili bilo koju drugu preradu računalnog programa i reproduciranje rezultata tih prerada s tim da ostaju netaknuta prava osobe koja je preradila program,

c) distribuiranje izvornika ili primjeraka računalnog programa u bilo kojem obliku, uključujući njihovo davanje u najam.

(2) Autor može prenijeti prava iz stavka (1) ovoga članka na treće osobe na temelju ugovora.

Članak 105.

(Sadržajna ograničenja autorskih prava)

(1) Zakoniti korisnik računalnog programa može bez odobrenja autora obaviti radnje iz članka 104. stavak (1) toč. a) i b) ovoga Zakona, uključujući otklanjanje grešaka, ako je to potrebno za korištenje računalnog programa u skladu s njegovom namjenom.

(2) Ovlašteni korisnik računalnog programa može bez odobrenja autora reproducirati najviše jednu sigurnosnu presliku programa, ako je to potrebno za njegovo korištenje.

(3) Ovlašteni korisnik primjerka računalnog programa može bez odobrenja autora promatrati, proučavati ili testirati funkcioniranje programa s ciljem otkrivanja ideja i načela koji čine osnovu bilo kojeg elementa toga programa, ako to čini prilikom njegovog učitavanja, prikazivanja, rada, prenošenja ili pohranjivanja za koje je ovlašten.

(4) Odredbe ovoga Zakona o privatnom i drugom vlastitom reproduciranju (članak 46.) i o pravu pokajanja (članak 84.) ne odnose se na računalne programe.

(5) Računalni programi ne smiju se javno davati na poslugu (članak 34.), osim ako je ugovorom s njihovim autorom drukčije utvrđeno.

(6) Ugovorne odredbe kojima se nastoje ograničavati prava zakonitog korisnika protivno st. (2) i (3) ovoga članka su ništave.

Članak 106.

(Dekompilacija)

(1) Ako je reproduciranje računalnog koda i prevođenje njegovog oblika, prema odredbi članka 104. stavak (1) toč. a) i b) ovoga Zakona, nužno za dobivanje informacija potrebnih za postizanje interoperabilnosti neovisno stvorenog programa s drugim programima, nije potrebno odobrenje nositelja prava pod sljedećim uvjetima:

- a) ako te radnje poduzima osoba koja ima odobrenje za uporabu, ili druga osoba koja ima pravo koristiti primjerak programa, ili osoba koja je u njihovo ime ovlaštena to učiniti,
- b) ako informacije potrebne za postizanje interoperabilnosti prethodno nisu bile izravno dostupne osobama iz točke a) ovog stavka i
- c) ako su te radnje ograničene samo na one dijelove izvornog programa koji su potrebni za postizanje interoperabilnosti.

(2) Informacije dobivene primjenom odredbe stavka (1) ovoga članka ne smiju se:

- a) koristiti za ciljeve različite od postizanja interoperabilnosti neovisno stvorenog računalnog programa,
- b) prenositi drugim osobama, osim kad je to potrebno za postizanje interoperabilnosti neovisno stvorenog programa,
- c) koristiti za razvoj, proizvodnju ili marketing drugog programa bitno sličnog u svojem izrazu ili za bilo koju drugu radnju kojom se nanosi povreda autorskog prava.

(3) Odredbe ovoga članka ne smiju se tumačiti tako da omogućuju da njihova primjena bude opretna redovitoj uporabi računalnog programa, ili da neopravdano nanosi štetu zakonitim interesima nositelja prava.

(4) Ugovorne odredbe opretno odredbama ovoga članka su ništave.

Članak 107.

(Posebne mjere zaštite)

Povredom prava na računalnom programu osobito se smatraju i sljedeće radnje:

- a) bilo koja distribucija primjerka računalnog programa za koji se zna ili za koji se utemeljeno sumnja da povređuje autorsko pravo,
- b) posjedovanje primjerka računalnog programa u komercijalne svrhe za koji se zna ili za koji se utemeljeno sumnja da povređuje autorsko pravo.

Članak 108.

(Primjena drugih pravnih propisa)

Odredbe ovoga odjeljka ne utječu na primjenu drugih propisa kojima se uređuju računalni programi, kao što su propisi o patentu, žigu, zaštiti topografija integriranih krugova, konkurenciji i poslovnoj tajni ili na ugovorne obveze.

POGLAVLJE II. AUDIOVIZUALNA DJELA

^lanak 109.

(Op}a odredba)

Audiovizualna djela, prema ovome Zakonu, jesu kinematografski, televizijski, dokumentarni, crtani, reklamni i kratki glazbeni videofilmovi, te druga audiovizualna djela izra`ena slikama koje u slijedu daju dojam pokreta, sa zvukom ili bez zvuka, neovisno o vrsti nosa~a na kojemu su fiksirana.

^lanak 110.

(Pravo audiovizualne prilagodbe)

- (1) Pravo audiovizualne prilagodbe isklju~ivo je pravo na preradu ili uklju~ivanje izvornog djela u audiovizualno djelo.
- (2) Sklapanjem ugovora o audiovizualnoj prilagodbi smatra se da je autor izvornog djela prenio na filmskog producenta pravo na preradu i uklju~ivanje izvornog djela u audiovizualno djelo, svoja autorska imovinska prava na tome audiovizualnom djelu, njegovom prijevodu, njegovim audiovizualnim preradama i na fotografijama nastalim u vezi s produkcijom audiovizualnog djela, ako ugovorom nije druk~ije odre|eno.
- (3) Neovisno o odredbi stavka (2) ovoga ~lanka, autor izvornog djela zadr`ava:
  - a) isklju~ivo pravo na novu audiovizualnu prilagodbu, ali tek nakon proteka deset godina od sklapanja ugovora iz stavka (2) ovoga ~lanka,
  - b) isklju~ivo pravo na daljnju preradu audiovizualnog djela u bilo koji drugi umjetni~ki oblik,
  - c) pravo na odgovaraju}u naknadu od filmskog producenta za svako davanje u najam primjerka audiovizualnog prilago|enog djela.
- (4) Autor se ne mo`e odre}i prava iz stavka (3) ovoga ~lanka.

^lanak 111.

(Suautori audiovizualnog djela)

- (1) Suautorima audiovizualnog djela smatraju se:
  - a) autor prilagodbe,
  - b) glavni redatelj,
  - c) autor scenarija,
  - d) autor dijaloga,
  - e) glavni snimatelj (direktor fotografije),
  - f) skladatelj filmske glazbe, stvorene posebno za uporabu u tome djelu.
- (2) Ako je crte` odnosno animacija bitan element audiovizualnog djela, suautorom toga djela smatra se i glavni crta~ odnosno glavni animator.

^lanak 112.

(Autori doprinosa audiovizualnom djelu)

Skladatelj glazbe, glavni crtač i glavni animator, koji se ne smatraju suautorima audiovizualnog djela prema odredbi članka 111. ovoga Zakona, kao i scenograf, kostimograf, slikar maski i montažer imaju prava na svojim individualnim doprinosima audiovizualnom djelu (autori doprinosa).

Članak 113.

(Ugovor o filmskoj produkciji)

- (1) Odnosi između filmskog producenta i suautora audiovizualnog djela i autora doprinosa tome djelu kao i odnosi između samih autora uređuju se ugovorom o filmskoj produkciji, koji mora biti u pisanom obliku.
- (2) Sklapanjem ugovora o filmskoj produkciji smatra se da su suautori isključivo i neograničeno prenijeli na filmskog producenta sva svoja autorska imovinska prava na audiovizualnom djelu, njegovom prijevodu, njegovim audiovizualnim preradama i fotografijama nastalim u vezi s produkcijom audiovizualnog djela, ako ugovorom nije drukčije određeno.
- (3) Suautorima audiovizualnog djela pripada posebna naknada za svako preneseno autorsko imovinsko pravo ili drugo pravo autora.
- (4) Sklapanjem ugovora o filmskoj produkciji smatra se da su autori doprinosa isključivo i neograničeno prenijeli na filmskog producenta pravo uporabe njihovih doprinosa za dovršetak audiovizualnog djela.
- (5) Neovisno o odredbama st. (1), (2) i (4) ovoga članka:
  - a) suautori zadržavaju isključivo pravo na daljnju preradu audiovizualnog djela u drugi umjetnički oblik,
  - b) autori doprinosa zadržavaju pravo na odvojeno iskorištavanje svojih doprinosa audiovizualnom djelu, ako se time ne zadire u prava filmskog producenta,
  - c) suautori zadržavaju pravo na pravednu naknadu od filmskog producenta za svako davanje u najam primjeraka audiovizualnog djela.
- (6) Suautori i autori doprinosa ne mogu se odrići prava iz stavka (5) ovoga članka.
- (7) Filmski producent obavezan je najmanje jednom godišnje slati suautorima izvješće o visini ostvarenih prihoda za svaki oblik dopune uporabe audiovizualnog djela.

Članak 114.

(Dovršetak audiovizualnog djela)

- (1) Audiovizualno djelo smatra se dovršenim kada je, sukladno ugovoru između glavnog redatelja i filmskog producenta, izrađen prvi standardni primjerak djela koje je predmetom ugovora o produkciji.
- (2) Zabranjeno je uništiti matricu prvog standardnog primjerka audiovizualnog djela.
- (3) Ako koji od suautora ili autora doprinosa odbije nastaviti surađivati na stvaranju audiovizualnog djela, ili ako uslijed višestruke sile nije u mogućnosti nastaviti tu suradnju, ne može se protiviti da se doprinos koji je već dao koristi za dovršetak toga djela. Takav autor ima odgovarajuća autorska prava na već uinjenom doprinosu audiovizualnom djelu.

Članak 115.

(Raskid ugovora)

(1) Ako filmski producent ne dovr{i audiovizualno djelo u roku od pet godina od dana sklapanja ugovora o produkciji, ili ako dovr{eno audiovizualno djelo ne po~ne iskori{tavati u roku od dvije godine od dana njegovog dovr{etka, suautori mogu tra`iti raskid ugovora, ako nije ugovoren neki drugi rok.

(2) U slu~aju iz stavka (1) ovoga ~lanka suautori djela i autori doprinosa zadr`avaju pravo na naknadu.

DIO PETI - SRODNA PRAVA

POGLAVLJE I. PRAVA IZVO|A^A

^lanak 116.

(Izvo|a~i)

(1) Izvo|a~i, u smislu ovoga Zakona, jesu glumci, pjeva~i, glazbenici, plesa~i i druge osobe koje glumom, pjevanjem, sviranjem, pokretima, recitiranjem ili interpretiranjem na drugi na~in izvode autorska ili folklorna djela.

(2) Izvo|a~ima, u smislu stavka (1) ovoga ~lanka, smatraju se i redatelji kazali{nih predstava, dirigenti orkestara, voje pjeva~kih zborova, te varijetetski i cirkuski umjetnici.

^lanak 117.

(Zastupnik skupine izvo|a~a)

(1) Izvo|a~i koji sudjeluju u skupini (~lanovi orkestra, zбора, plesne ili gluma~ke skupine, ansambla i sl.) du`ni su ovlastiti jednog od svojih ~lanova kao svoga zastupnika za davanje odobrenja potrebnih za izvedbu i za ostvarivanje izvo|a~kih prava.

(2) Ovlast iz stavka (1) ovoga ~lanka mora biti u pisanom obliku i vrijedi ako je postignuta suglasnost ve}ine svih ~lanova koji ~ine skupinu izvo|a~a.

(3) Odredbe st. (1) i (2) ovoga ~lanka ne primjenjuju se na dirigente, soliste, redatelje kazali{nih predstava i glavne glumce koji nisu ~lanovi skupine, ako ugovorom izme|u njih i skupine nije druk~ije odre|eno.

^lanak 118.

(Moralna prava izvo|a~a)

(1) Izvo|a~ koji individualno izvodi autorska ili folklorna djela ima isklju~ivo pravo biti priznat i nazna~en kao izvo|a~, odnosno odlu~iti ho}e li njegovo ime ili druga oznaka identiteta biti nazna~eni pri uporabi njegove izvedbe.

(2) Ako izvo|a~i izvode autorska ili folklorna djela kao skupina, pravo iz stavka (1) ovoga ~lanka pripada skupini kao cjelini i solistima.

(3) Izvo|a~i imaju isklju~ivo pravo suprotstaviti se svakom mijenjanju ili uporabi njihove izvedbe ako bi se time vrije|ali njihova ~ast i ugled.

^lanak 119.

(Imovinska prava izvo|a~a)

Izvo|a~ ima isklju~ivo pravo:

a) snimati svoje `ive izvedbe,

- b) izravno ili neizravno reproducirati snimke svoje izvedbe na bilo koji način i u bilo kojem obliku,
- c) prenositi javnosti svoje snimke izvedbe,
- d) radiodifuzno emitirati svoje snimke izvedbe, osim reemitiranja od organizacije ili uz odobrenje organizacije koja obavlja emitiranje,
- e) učiniti dostupnim javnosti snimke svoje izvedbe,
- f) distribuirati primjerke snimki svoje izvedbe,
- g) davati u najam primjerke snimke svoje izvedbe.

Članak 120.

(Naknada za privatnu uporabu)

Izvođač ima pravo na naknadu za privatno ili drugo vlastito reproduciranje, prema članku 36. stavak (2) ovoga Zakona.

Članak 121.

(Naknada za javno priopćavanje i davanje u najam snimke izvedbe)

- (1) Izvođač ima pravo na udjel u naknadi koja pripada proizvođaču fonograma za priopćavanje javnosti fonograma sa snimkom njegove izvedbe.
- (2) Izvođač koji svoje pravo davanja u najam snimke izvedbe prenese na proizvođača fonograma ili filmskog producenta zadržava pravo na pravednu naknadu. Izvođač se ne može odreći prava na pravednu naknadu za davanje u najam.

Članak 122.

(Pretpostavka prijenosa prava na filmskog producenta)

- (1) Sklapanjem ugovora o filmskoj produkciji smatra se da je izvođač isključivo i neograničeno prenio sva svoja izvođačka imovinska prava u vezi s njegovom izvedbom na filmskog producenta, ako ugovorom nije drukčije određeno.
- (2) Za svako od imovinskih prava, prenesenih prema odredbama stavka (1) ovoga članka, izvođač ima pravo na odgovarajuću naknadu od filmskog producenta.
- (3) Izvođač se ne može odreći prava iz stavka (2) ovoga članka.

Članak 123.

(Uporaba izvedbe za dovršetak audiovizualnog djela)

Ako koji od izvođača odbije završiti svoj doprinos audiovizualnom djelu, ili ako uslijed višestruke sile nije u mogućnosti nastaviti izvedbu, ne može se protiviti da se ostvareni dio izvedbe koristi za dovršetak audiovizualnog djela. Takav izvođač ima odgovarajuća prava na već učinjeni doprinos audiovizualnom djelu.

Članak 124.

(Izvedba ostvarena u radnom odnosu)

(1) Izvedba nastala u radnom odnosu označava izvedbu koju za vrijeme trajanja radnog odnosa kod određenog poslodavca ostvari izvođač-zaposlenik izvršavajući svoje radne obveze ili prema uputama poslodavca.

(2) Na izvedbu ostvarenu u radnom odnosu na odgovarajućim se način primenjuju odredbe članka 100. ovoga Zakona.

Članak 125.

(Trajanje prava)

(1) Prava izvođača traju 50 godina od dana izvedbe. Ako je snimka izvedbe u tome roku zakonito izdana ili zakonito priopćena javnosti, prava izvođača traju 50 godina od dana prvog izdanja ili prvog priopćavanja, ovisno o tomu koji je dan bio prije.

(2) Rok iz stavka (1) ovoga članka počinje teći od 1. siječnja godine koja slijedi nakon godine u kojoj je nastala činjenica od koje se računa početak roka.

POGLAVLJE II. PRAVA PROIZVOĐAČA FONOGRAMA

Članak 126.

(Proizvođač fonograma)

(1) Proizvođač fonograma, u smislu ovoga Zakona, jest fizička ili pravna osoba koja poduzme inicijativu i snosi odgovornost za prvo snimanje zvukova jedne izvedbe ili drugih zvukova ili onoga što predstavlja zvukove.

(2) Snimanje, u smislu ovoga Zakona, znači fiksiranje zvukova ili onoga što predstavlja zvukove na nosač kojega se oni mogu slušati, reproducirati ili priopćavati putem određenog uređaja.

(3) Fonogram, u smislu ovoga Zakona, jest snimka zvukova izvedbe ili drugih zvukova ili onoga što predstavlja zvukove, osim ako se radi o snimci koja je uključena odnosno ugrađena u audiovizualno djelo.

Članak 127.

(Prava proizvođača fonograma)

Proizvođač fonograma ima isključivo pravo:

- a) izravno ili neizravno reproducirati svoje fonograme, na bilo koji način i u bilo kojem obliku,
- b) distribuirati svoje fonograme,
- c) davati u najam svoje fonograme,
- d) činiti dostupnim javnosti svoje fonograme.

Članak 128.

(Pravo na naknadu za priopćavanje javnosti)

(1) Ako se fonogram izdan u komercijalne svrhe koristi za radiodifuzno emitiranje ili neki drugi oblik priopćavanja javnosti, korisnik je za svaku pojedinačnu uporabu obavezan platiti proizvođaču fonograma jedinstvenu pravednu naknadu.

(2) Polovicu naknade iz stavka (1) ovoga ~lanka proizvo|a~ fonograma du`an je platiti izvo|a~ima ~ija je izvedba snimljena na kori{tenom fonogramu, ako ugovorom izme|u njih nisu odre|eni druk~iji udjeli.

(3) Za potrebe ovoga ~lanka, fonogrami koji su u~injeni dostupnim javnosti na na~in koji omogu}ava pojedincu pristup tim fonogramima s mjesta i u vrijeme koje sãm odabere smatraju se fonogramima izdanim u komercijalne svrhe.

(4) Pravo na naknadu za priop}avanje javnosti fonograma traje 50 godina od dana njegove objave, pod uvjetom da je on jo{ uvijek za{ti}en prema ~lanku 125. ovoga Zakona.

^lanak 129.

(Naknada za privatnu uporabu)

Proizvo|a~ fonograma ima pravo na odgovaraju}u naknadu za svako reproduciranje svojih fonograma za privatnu ili drugu vlastitu uporabu prema ~lanku 36. stavak (2) ovoga Zakona.

^lanak 130.

(Trajanje prava)

(1) Prava proizvo|a~a fonograma traju 50 godina od dana prvog fiksiranja. Ako je fonogram u tome roku zakonito izdan, prava traju 50 godina od dana prvog izdanja. Ako fonogram u tome roku nije zakonito izdan, ali je zakonito priop}en javnosti, prava traju 50 godina od dana takvog prvog priop}avanja javnosti.

(2) Rok iz stavka (1) ovoga ~lanka po~inje te}i od 1. sije~nja godine koja slijedi nakon godine u kojoj je nastala ~injenica od koje se ra~una po~etak roka.

POGLAVLJE III. PRAVA FILMSKIH PRODUCENATA

^lanak 131.

(Filmski producent i videogram)

Filmski producent (proizvo|a~ videograma) je fizi~ka ili pravna osoba koja u svoje ime daje inicijativu, prikuplja financijska sredstva, organizira, rukovodi i preuzima odgovornost za fiksiranje audiovizualnog djela ili slijeda pomi~nih slika pra}enih zvukom ili bez zvuka (videogram).

^lanak 132.

(Prava filmskog producenta)

Filmski producent ima isklju~ivo pravo:

- a) reproducirati svoje videograme,
- b) distribuirati svoje videograme,
- c) davati u najam svoje videograme,
- d) javno prikazivati svoje videograme,
- e) ~initi dostupnim javnosti svoje videograme.

^lanak 133.

(Naknada za privatnu uporabu)

Filmski producent ima pravo na odgovarajuću naknadu za zvučno i vizualno reproduciranje svojih videograma za privatnu ili drugu vlastitu uporabu prema članku 36. stavak (2) ovoga Zakona.

Članak 134.

(Trajanje prava)

Prava filmskog producenta traju 50 godina od dana prvog fiksiranja videograma. Ako je videogram u tome roku zakonito izdan ili zakonito priopćen javnosti, prava traju 50 godina od dana takvog prvog izdanja ili dana takvog prvog priopćavanja, ovisno o tomu koji dan je bio prije.

POGLAVLJE IV. PRAVA ORGANIZACIJA ZA RADIODIFUZIJU

Članak 135.

(Organizacija za radiodifuziju i emisije)

(1) Organizacija za radiodifuziju je pravna osoba koja poduzima inicijativu i snosi odgovornost za proizvodnju emisije.

(2) Emisija je zvučni, vizualni odnosno zvučno-vizualni sadržaj pretvoren u električni, elektromagnetni ili drugi signal koji se emitira radi priopćavanja javnosti.

Članak 136.

(Prava organizacija za radiodifuziju)

Organizacija za radiodifuziju ima isključivo pravo:

- a) reemitirati svoje emisije bežično ili putem kabela,
- b) sekundarno uporabiti svoje emisije, u smislu članka 31. ovoga Zakona, ako se to radi uz naplatu ulaznica,
- c) snimati svoje emisije,
- d) reproducirati snimke svojih emisija,
- e) distribuirati snimke svojih emisija,
- f) učiniti dostupnim javnosti svoje emisije.

Članak 137.

(Trajanje prava)

Prava organizacije za radiodifuziju traju 50 godina od dana prvog emitiranja.

POGLAVLJE V. PRAVA NAKLADNIKA

Članak 138.

(Naknada za privatnu uporabu)

(1) Nakladnici imaju pravo na naknadu za reproduciranje svojih izdanja za privatnu ili drugu vlastitu uporabu prema članku 36. stavak (3) ovoga Zakona.

(2) Pravo na naknadu iz stavka (1) ovoga članka traje 50 godina od zakonitog izdanja djela.

Članak 139.

(Neobjavljena slobodna djela)

(1) Osoba koja prvi puta zakonito izda ili priopći javnosti još neobjavljeno autorsko djelo na kojem su autorska prava već istekla stječe prava koja odgovaraju autorskim imovinskim pravima i drugim pravima autora prema ovome Zakonu.

(2) Prava iz stavka (1) ovoga članka traju 25 godina od prvog zakonitog izdanja djela ili prvog zakonitog priopćavanja javnosti.

Članak 140.

(Kritička i znanstvena izdanja slobodnih djela)

(1) Osoba koja pripremi izdanje autorskog djela na kojemu su autorska prava već istekla, a koje je rezultat znanstvenog istraživanja ili obrade i bitno se razlikuje od postojećih izdanja toga djela, stječe prava koja odgovaraju autorskim imovinskim pravima i drugim pravima autora prema ovome Zakonu.

(2) Prava iz stavka (1) ovoga članka traju 30 godina od prvog zakonitog izdanja djela.

POGLAVLJE VI. PRAVA PROIZVOAČA BAZE PODATAKA

Članak 141.

(Baza podataka i proizvođač baze podataka)

(1) Baza podataka, u smislu ovoga Zakona, jest zbirka samostalnih djela, podataka ili druge građe u bilo kojem obliku koja je sustavno ili metodički uređena i pojedinačno pristupačna putem elektroničkih ili drugih sredstava i kod koje je pribavljanje, verifikacija ili predstavljanje njezinog sadržaja tražilo kvalitativno ili kvantitativno znatno ulaganje ljudskih, tehničkih ili financijskih sredstava.

(2) Proizvođač baze podataka je pravna ili fizička osoba koja poduzima inicijativu i preuzima rizik ulaganja sredstava navedenih u stavku (1) ovoga članka u njezinu izradu.

(3) Zaštita baze podataka ili njezinog sadržaja, prema odredbama ovoga odjeljka, neovisna je od njezine zaštite autorskim pravom ili drugim pravima. Uključivanjem građe u bazu podataka i njezinim korištenjem ne smije se zadirati u prava koja postoje na toj građi.

Članak 142.

(Opseg zaštite)

(1) Zaštita baze podataka obuhvaća:

a) cjelokupan sadržaj baze podataka,

b) svaki kvalitativno ili kvantitativno znatan dio sadržaja baze podataka,

c) kvalitativno ili kvantitativno neznatne dijelove sadr`aja baze podataka ako se ti dijelovi koriste ponavljano i sustavno, pa je to protivno redovitoj uporabi baze podataka ili u nerazumnoj mjeri nanosi {tetu zakonitim interesima njezinog proizvo|a~a.

(2) Za{tita se ne odnosi na ra~unalne programe koji su kori{teni za izradu baze podataka ili za rad s bazama podataka koje su dostupne elektroni~kim putem.

^lanak 143.

(Prava proizvo|a~a baze podataka)

Proizvo|a~ baze podataka ima isklju~ivo pravo:

- a) reproducirati svoje baze podataka,
- b) distribuirati primjerke svoje baze podataka,
- c) davati u najam primjerke svoje baze podataka,
- d) ~initi dostupnim javnosti svoje baze podataka,
- e) na drugi oblika priop}avanja javnosti svoje baze podataka.

^lanak 144.

(Prava i obveze ovla{tenih korisnika)

(1) Ovla{teni korisnik objavljene baze podataka ili njezinog primjerka mo`e se slobodno koristiti kvalitativno ili kvantitativno neznatnim dijelovima njezinog sadr`aja u bilo koju svrhu. Ako je korisnik ovla{ten samo za dio baze podataka, ovaj se stavak primjenjuje samo na taj dio.

(2) Ovla{teni korisnik objavljene baze podataka ne smije obavljati radnje koje su opre~ne uobi~ajenoj uporabi te baze ili koje u nerazumnoj mjeri nanose {tetu zakonitim interesima njezinog proizvo|a~a.

(3) Ovla{teni korisnik objavljene baze podataka ne smije nanijeti {tetu autorskom ili srodnim pravima glede dijela ili predmeta za{tite koji su sadr`ani u bazi podataka.

(4) Ugovorne odredbe koje su opre~ne odredbama ovoga ~lanka su ni{tave.

^lanak 145.

(Ograni~enja prava proizvo|a~a baze podataka)

(1) Ovla{teni korisnik objavljene baze podataka mo`e se slobodno koristiti znatnim dijelovima njezinog sadr`aja u slu~aju:

- a) privatne ili druge vlastite uporabe baze podataka koja nije elektroni~ka, ako postoje uvjeti iz ~lanka 46. ovoga Zakona,
- b) nastave, ako postoje uvjeti iz ~lanka 45. ovoga Zakona.

(2) Uporaba baze podataka je slobodna u izvr{avanju zada}a javne sigurnosti i u slu`benim postupcima, ako postoje uvjeti iz ~lanka 53. ovoga Zakona.

^lanak 146.

(Trajanje prava)

(1) Prava proizvođača baze podataka traju 15 godina od završetka njezine izrade. Ako je u tome roku baza podataka zakonito objavljena, prava traju 15 godina od takve prve objave.

(2) Svaka kvalitativno ili kvantitativno znatna izmjena sadržaja baze podataka, uključujući izmjenu nastalu akumuliranjem postupnih dopuna, brisanja ili izmjena, koja se može smatrati kvalitativno ili kvantitativno novim znatnim ulaganjem u tu bazu podataka, prouzrokuje početak ponovnog roka trajanja zahtjeva iz stavka (1) ovog članka.

DIO [ESTI - OSTVARIVANJE PRAVA

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 147.

(Način ostvarivanja prava)

(1) Autor može ostvarivati svoja autorska prava sam ili posredstvom zastupnika. Zastupnik može biti fizička ili pravna osoba koju autor ovlasti za zastupanje.

(2) Autorska prava mogu se ostvarivati za svako pojedinačno autorsko djelo (individualno ostvarivanje prava) ili za više autorskih djela više autora zajedno (kolektivno ostvarivanje prava).

(3) Kolektivno ostvarivanje prava uređuje se posebnim zakonom uz odgovarajuću primjenu odredbi ovog Zakona.

Članak 148.

(Individualno ostvarivanje prava posredstvom zastupnika)

(1) Individualno ostvarivanje autorskih prava posredstvom zastupnika obuhvaća zastupanje autora u pravnim poslovima s korisnicima odnosno naručiteljima njihovih djela, uključujući naplatu autorskih naknada i zastupanje autora u sudskim ili drugim službenim postupcima radi zahtjeva njihovih autorskih prava.

(2) Ukoliko autor ostvaruje svoja autorska prava pred sudom ili drugim državnim tijelom posredstvom zastupnika koji je pravna osoba, takav zastupnik ima pravo tražiti nagradu za svoje usluge i povrat troškova u vezi s obavljanjem tih usluga prema važećoj odvjetničkoj tarifi, ako ovlaštena osoba pravne osobe ispunjava uvjete za zastupanje pred sudovima ili drugim državnim tijelima.

Članak 149.

(Srodna prava)

Odredbe ovog poglavlja na odgovarajućim načinima vrijede i za srodna prava.

POGLAVLJE II. ZAŠTITA PRAVA

Odjeljak A. Opće odredbe

Članak 150.

(Ovlaštena osoba)

(1) Osoba čija su prava iz ovog Zakona povrijeđena može tražiti zaštitu tih prava i naknadu štete od njihovog povreditelja prema općim pravilima o naknadi štete, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Jednaku za{titu mo`e tra`iti osoba kojoj prijete stvarna opasnost da }e njezina prava iz ovoga Zakona biti povrije|ena.

^lanak 151.

(Solidarnost ovla{tenika i povreditelja)

- (1) Ako je vi{e osoba ovla{teno tra`iti za{titu prava, svaka od njih mo`e tra`iti za{titu tog prava u cjelini.
- (2) Ako je vi{e osoba povrijedilo pravo iz ovoga Zakona, svaka od njih odgovara za u~injenu povredu u cjelini.

^lanak 152.

(Za{tita tehni~kih mjera)

(1) Smatra se da je osoba povrijedila isklju~iva prava iz ovoga Zakona ako zaobi|e efektivne tehni~ke mjere koje slu`e za za{titu autorskih djela ili predmeta srodnih prava.

(2) Smatra se da je osoba povrijedila isklju~iva prava iz ovoga Zakona ako proizvede, uveze, distribuira, proda, dâ u najam, ogla{ava za prodaju ili daje u najam ili posjeduje za komercijalne svrhe tehnologiju, ure|aj, proizvod, sastavni dio ili ra~unalni program, ili pru`a usluge, koji:

- a) se predstavljaju, ogla{avaju ili se njima trguje radi omogu}avanja zaobila`enja efektivnih tehni~kih mjera, ili
- b) imaju samo ograni~en komercijalni zna~aj ili upotrebljivost za druge svrhe osim za zaobila`enje efektivnih tehni~kih mjera, ili
- c) su prvenstveno zami{ljeni, proizvedeni, izra|eni, sastavljeni, prilago|eni ili na~injeni radi zaobila`enja efektivnih tehni~kih mjera.

(3) *Tehni~ke mjere*, u smislu ovoga Zakona, ozna~avaju svaku tehnologiju, ure|aj, sredstvo, proizvod, sastavni dio ili ra~unalni program koji su u svojoj uobi~ajenoj primjeni namijenjeni za spre~avanje ili ograni~avanje radnji koje nositelj prava iz ovoga Zakona nije dopustio. Te mjere smatraju se *efektivnim* kada nositelji prava iz ovoga Zakona ograni~avaju uporabu svojih autorskih djela ili predmeta srodnih prava putem kontrole pristupa ili putem za{titnog postupka, kao {to su enkripcija, deformacija ili drugo preoblikovanje autorskog djela ili predmeta srodnih prava, ili putem mehanizma za kontrolu umno`avanja kojima se posti`e cilj za{tite.

(4) Odredbe ovoga ~lanka na odgovaraju}i se na~in primjenjuju i na tehnologiju, ure|aj, sredstvo, proizvod, sastavni dio ili ra~unalni program na~injen za uklanjanje ili izmjenu elektroni~kih podataka o upravljanju pravima (~lanak 153.).

(5) Radnje spomenute u odredbama ovoga ~lanka ne predstavljaju povredu prava ako se u~ine u pojedina~nom konkretnom slu~aju radi izvr{enja zada}a javne sigurnosti ili bilo kojeg slu`benog postupka.

^lanak 153.

(Za{tita podataka o upravljanju pravima)

(1) Smatra se da je osoba povrijedila isklju~iva prava iz ovoga Zakona ako bez odobrenja nositelja prava u~ini neku od sljede}ih radnji kojima se prouzrokuje, omogu}ava, olak{ava ili prikriva povreda prava iz ovoga Zakona:

- a) ukloni ili izmijeni bilo koji elektroni~ki podatak za upravljanje pravima,

b) reproducira, distribuira, uvozi radi daljnjeg distribuiranja, daje u najam, ~ini dostupnim ili priop}ava javnosti autorska djela ili predmete srodnih prava iz kojih su elektroni~ki podaci o upravljanju pravima uklonjeni ili izmijenjeni.

(2) *Podaci o upravljanju pravima* iz stavka (1) ovoga ~lanka jesu podaci koje je naveo nositelj prava i kojima se identificiraju autorsko djelo odnosno predmet za{tite srodnog prava, autor ili drugi nositelj prava, uvjeti uporabe djela, kao i brojke ili kodovi koji predstavljaju takve podatke, ako su navedeni na primjerku autorskog djela ili predmeta srodnog prava, ili se pojavljuju u vezi s njihovim priop}avanjem javnosti.

^lanak 154.

(Obveza nazna~avanja)

Nositelj prava, uvoznik ili druga osoba koja je primijenila tehni~ke mjere ili koja ima ovlast i mogu}nost otkloniti ih mora na svakom primjerku autorskog djela ili predmeta srodnih prava, izra|enom ili uvezenom u komercijalne svrhe, jasno i vidljivo nazna~iti uporabu tehni~kih mjera prema ovome Zakonu i navesti:

a) podatke o primijenjenoj tehni~koj mjeri i njezinim u~incima,

b) svoje ime odnosno tvrtku i adresu za kontaktiranje radi omogu}avanja efektivne provedbe ~lanka 155. stavak (1) ovoga Zakona.

^lanak 155.

(Ostvarivanje sadr`ajnih ograni~enja prava)

(1) Nositelj prava koji koristi tehni~ke mjere prema ovome Zakonu mora omogu}iti osobama koje zakonski imaju pristup primjerku autorskog djela ili predmeta srodnih prava, na njihov zahtjev, da ostvare sadr`ajna ograni~enja prava iz stavka (3) ovoga ~lanka, u najkra}em mogu}em vremenu, izmjenom ili otklanjanjem tehni~ke mjere ili na drugi na~in.

(2) Ako nositelj prava ne postupi prema odredbi stavka (1) ovoga ~lanka, tvrde}i da uvjeti iz stavka (3) ovoga ~lanka ne postoje, osobe koje ho}e ostvariti sadr`ajna ograni~enja prava mogu tra`iti medijaciju. Medijacija se mo`e tra`iti i bez sporazuma o medijaciji. U medijacijskom postupku na odgovaraju}i se na~in koriste odredbe o medijaciji iz zakona kojima se ureluje kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava.

(3) Uzimaju}i u obzir uvjete iz ovoga Zakona, uklju~uju}i mogu}nost pla}anja naknade, sadr`ajna ograni~enja prava, prema odredbama stavka (1) ovoga ~lanka, mogu se ostvarivati u slu~aju:

a) uporabe od osoba s invaliditetom (~lanak 42.),

b) uporabe radi nastave (~lanak 45.),

c) privatnog i drugog vlastitog reproduciranja (~lanak 46.),

d) slu`benih postupaka (~lanak 53.),

e) efemernih snimki radiodifuznih organizacija (~lanak 77. stavak (2)).

(4) St. (1), (2) i (3) ovoga ~lanka ne odnose se na tehni~ke mjere kori{tene za:

a) ispunjenje obveza nositelja prava iz stavka (1) ovoga ~lanka, uklju~uju}i provedbu ugovora sklopljenih u tu svrhu,

b) za{tiena djela koja se na temelju odgovaraju}eg ugovora koriste u smislu odredbi ~lanka 32. ovoga Zakona.

Odjeljak B. Sudska zaštita

Članak 156.

(Opseg prava na zaštitu)

- (1) Ako je povrijeđeno isključivo pravo iz ovoga Zakona, nositelj toga prava može zahtijevati:
- a) utvrđenje učinjene povrede,
  - b) zabranu daljnjeg učinjenja učinjene povrede i budućih sličnih povreda prestankom ili suzdržavanjem od radnji koje to pravo vrijeđaju,
  - c) uklanjanje stanja nastalog povredom prava,
  - d) povlačenje predmeta povrede iz gospodarskih tokova uz uvažavanje interesa trećih savjesnih osoba,
  - e) potpuno uklanjanje predmeta povrede iz gospodarskih tokova,
  - f) uništenje predmeta povrede,
  - g) uništenje sredstava koja su isključivo ili u pretežitom mjeri namijenjena ili se rabe za inidbu povreda i koja su vlasništvo povreditelja,
  - h) prepuštanje predmeta povrede nositelju prava uz plaćanje troškova proizvodnje,
  - i) objavljivanje presude.
- (2) Pri odlučivanju o zahtjevima iz stavka (1) toč. od c) do h) ovoga članka sud je uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, osobito razmjernost između učinjene povrede i zahtjeva, kao i interes ovolične osobe za osiguranjem efektivne zaštite prava. Odredbe stavka (1) toč. c) i f) ovoga članka ne primjenjuju se na izgrađene arhitektonske objekte, osim ako je uništenje objekta svrsishodno, uzimajući u obzir sve okolnosti slučaja, a osobito manju vrijednost objekta.
- (3) U postupku protiv osobe čije su usluge bile korištene za povredu prava, a postojanje te povrede već je pravomoćno ustanovljeno u postupku prema trećoj osobi, pretpostavlja se da postoji povreda prava.

Članak 157.

(Naknada štete)

- (1) Za sve povrede prava iz ovoga Zakona vrijede opća pravila o naknadi štete i odgovornosti za štetu, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Povreditelj prava dužan je platiti nositelju prava odštetu u opsegu koji se određuje prema općim pravilima o naknadi štete, ili u opsegu koji odgovara ugovorenoj ili uobičajenoj naknadi za zakonitu uporabu djela ili predmeta srodnih prava određene vrste.

Članak 158.

(Penal)

- (1) Ako je autorsko imovinsko pravo iz ovoga Zakona povrijeđeno namjerno ili krajnjom nepažnjom, nositelj prava može tražiti od povreditelja naknadu do trostrukog iznosa ugovorene, a ako nije ugovorena, od odgovarajuće uobičajene naknade.

(2) Pri odlučivanju o zahtjevu za plaćanje penala sud je uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a osobito opseg nastale štete, stupanj krivnje povreditelja, opseg ugovorene ili uobičajene naknade i preventivni cilj penala.

(3) Ako je nastala šteta od penala iz stavka (1) ovoga članka, nositelj prava ovlašten je tražiti razliku do iznosa naknade potpune štete.

Članak 159.

(Nematerijalna šteta)

Neovisno o naknadi imovinske štete kao i u slučaju da takve štete nema, autor ili izvođač mogu tražiti da se dosudi pravedna novčana odšteta za pretrpljene duševne boli zbog povrede moralnih prava. Pri odlučivanju o zahtjevu sud je uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a osobito intenzitet i trajanje duševnih boli prouzrokovanih povredom moralnih prava.

Članak 160.

(Privremene mjere)

(1) Sud je odrediti privremenu mjeru radi osiguranja zahtjeva prema odredbama ovoga Zakona ako predlagatelj učini vjerojatnim:

- a) da je nositelj prava iz ovoga Zakona i
- b) da je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijeti stvarna opasnost od povrede.

(2) Nositelj prava mora učiniti vjerojatnim i jednu od sljedećih pretpostavki:

- a) opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano,
- b) da je privremena mjera potrebna radi sprežavanja nastanka štete koju će kasnije biti teško popraviti, ili
- c) da pretpostavljeni povreditelj, donošenjem privremene mjere koja bi se kasnije u postupku pokazala neopravdanom, ne bi pretrpio već negativne posljedice od onih koje bi bez donošenja takve privremene mjere pretrpio nositelj prava.

(3) Nositelj prava koji predlaže donošenje privremene mjere bez prethodne obavijesti i saslušanja protivne strane dužan je, osim uvjeta iz st. (1) i (2) ovoga članka, učiniti vjerojatnim da bi bilo kakva odgoda donošenja privremene mjere prouzrokovala nositelju prava nastanak štete koju bi bilo teško popraviti. U slučaju donošenja privremene mjere prema odredbama ovoga stavka, sud je rješenje o privremenoj mjeri dostaviti protivnoj strani odmah nakon njezine provedbe.

(4) Nositelj prava ne mora dokazivati opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano ako učini vjerojatnim da će predložena privremena mjera prouzročiti pretpostavljenom povreditelju samo neznatnu štetu. Smatra se da opasnost postoji ako bi trebalo ostvarivati zahtjeve u inozemstvu.

(5) Sud može odrediti za osiguranje zahtjeva, prema stavku (1) ovoga članka, bilo koju privremenu mjeru kojom se može postići cilj osiguranja, a osobito:

- a) pretpostavljenom povreditelju zabraniti radnje kojima se povređuje pravo iz ovoga Zakona,
- b) oduzimanje, uklanjanje iz prometa i pohrane predmeta povrede i sredstava povrede koji su isključivo ili u pretežitijoj mjeri namijenjeni odnosno rabe se za činjenje povreda.

(6) Ako je mjera određena prije podnoženja tužbe, sud je u rješenju odrediti i rok u kojem predlagatelj mora podnijeti tužbu radi opravdanja te mjere. Rok ne može biti dulji od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana od dana dostave rješenja predlagatelju, ovisno o tomu koji rok istječe kasnije.

(7) Sud mora odlučiti o prigovoru protiv rješenja o privremenoj mjeri u roku od 30 dana od dana podnoženja odgovora na prigovor, odnosno od isteka roka za podnoženje toga odgovora.

(8) U postupku za donošenje privremene mjere primjenjuju se odredbe zakona o parničnom postupku, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 161.

(Osiguranje dokaza)

(1) Sud je donijeti rješenje o osiguranju dokaza ako predlagatelj uini sudu vjerojatnim:

- a) da je nositelj prava iz ovoga Zakona,
- b) da je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijete stvarna opasnost od povrede,
- c) da je dokazi o toj povredi biti unisteni ili kasnije ne mogu biti izvedeni.

(2) Nositelj prava koji traži donošenje rješenja o osiguranju dokaza bez prethodne obavijesti i saslušanja protivne strane dužan je, osim uvjeta iz stavka (1) ovoga članka, uiniti vjerojatnim i postojanje opasnosti da je dokazi o povredi, zbog radnji protivnika, biti unisteni ili se kasnije ne mogu izvesti. U slučaju donošenja odluke o osiguranju dokaza prema odredbama ovoga stavka, sud je rješenje o osiguranju dostaviti protivnoj strani odmah nakon izvođenja dokaza.

(3) Sud može rješenjem iz stavka (1) ovoga članka odrediti da se izvede bilo koji dokaz, a osobito:

- a) očevid prostorija, poslovne dokumentacije, inventara, baza podataka, računalnih memorijskih jedinica ili drugih stvari,
- b) oduzimanje uzoraka predmeta povrede,
- c) pregled i predaju dokumenata,
- d) određivanje i saslušanje vjeka,
- e) saslušanje svjedoka.

(4) Osiguranje dokaza može se tražiti i nakon pravomoćnog okončanog postupka, ako je to potrebno za pokretanje postupka prema izvanrednim pravnim lijekovima ili za vrijeme takvog postupka.

(5) U postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovoga članka, primjenjuju se odredbe zakona o parničnom postupku, a koje se odnose na sudske mjere osiguranja, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno. Postupak osiguranja dokaza je bezuvjetan.

(6) Ako se kasnije pokaže da je prijedlog za osiguranje dokaza neopravdan ili ako nositelj prava taj prijedlog ne opravda, protivna strana ima pravo tražiti:

- a) povrat oduzetih predmeta,
- b) zabranu uporabe pribavljenih informacija,
- c) naknadu štete.

(7) Sud mora u postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovoga članka, osigurati zaštićenost povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tomu da se sudski postupak ne zlorabi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne strane.

Članak 162.

(Dulnost obavještavanja)

(1) Sud može tijekom parnice, zbog povrede prava iz ovoga Zakona, na temelju opravdanog zahtjeva jedne od stranaka odrediti povreditelju prava da dostavi podatke o izvoru i distribucijskim kanalima robe ili usluga kojima se povređuje pravo iz ovoga Zakona.

(2) Sud može odrediti da podatke iz stavka (1) ovoga članka dostave sudu i osobe koje u opsegu komercijalne djelatnosti:

- a) posjeduju robu za koju se sumnja da se njome povređuje pravo iz ovoga Zakona, ili
- b) koriste usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovoga Zakona, ili
- c) pružaju usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovoga Zakona.

(3) Smatra se da je neka radnja poduzeta u opsegu komercijalne djelatnosti ako je poduzeta za pribavljanje neizravne ili izravne ekonomske koristi. Pojam komercijalne djelatnosti ne obuhvaća radnje savjesnih krajnjih potrošača.

(4) Sud može odrediti da podatke iz stavka (1) ovoga članka dostavi sudu i osoba koju je neka od osoba navedena u stavku (2) ovoga članka označila kao umiješanu u proizvodnju, izradu i distribuciju robe ili pružanje usluga za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovoga Zakona.

(5) Podaci traženi na temelju stavka (1) ovoga članka mogu obuhvaćati:

- a) ime, adresu odnosno tvrtku i sjedište proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe, odnosno pružatelja usluga, kao i namjeranih prodavaca na veliko i malo,
- b) podatke o količinama proizvedene, izrađene, isporučene, primljene ili naružene robe ili usluga, kao i o cijenama ostvarenim za dotičnu robu i usluge.

Članak 163.

(Izvođenje dokaza)

(1) Ako sud odluči da je izvesti predloženi dokaz koji se nalazi kod protivne strane, ta je strana dužna na zahtjev suda predati dokazna sredstva kojima raspolaže.

(2) Stavak (1) ovoga članka odnosi se i na bankovnu, financijsku i poslovnu dokumentaciju koja je pod nadzorom protivne strane, ako se radi o povređi koja doseže opseg komercijalne djelatnosti.

(3) U postupku izvođenja dokaza primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje parnični postupak, osim ako je ovim Zakonom drukčije određeno.

(4) Sud mora nakon izvođenja dokaza, prema stavku (1) ovoga članka, osigurati zaštićenost povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tomu da se sudski postupak ne zlorabi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne stranke.

POGLAVLJE III. MJERE ZA OSIGURANJE ZAŠTITE PRAVA

Odjeljak A. Polaganje i popis autorskih djela

^lanak 164.

(Polaganje autorskih djela)

- (1) S ciljem o~uvanja dokaza ili iz drugih razloga, nositelj prava iz ovoga Zakona mo`e polo`iti izvornike ili primjerke svojih autorskih djela ili predmeta svojih srodnih prava u Institutu za intelektualno vlasni{tvo Bosne i Hercegovine. Polaganje djela upisuje se u knjigu popisa autorskih djela koju vodi Institut za intelektualno vlasni{tvo Bosne i Hercegovine.
- (2) Dok se ne doka`e protivno, smatra se da prava na djelima i predmetima srodnih prava koja su upisana u knjigu popisa autorskih djela iz stavka (1) ovoga ~lanka postoje i pripadaju osobi koja je tamo nazna~ena kao njihov nositelj.
- (3) Knjiga popisa autorskih djela je javna i jedinstvena za cijeli teritorij Bosne i Hercegovine.
- (4) Ako postoji dvojba o tomu radi li se o djelu ili predmetu srodnog prava prikladnom za upis u knjigu popisa autorskih djela, mi{ljenje o tomu daje Institut za intelektualno vlasni{tvo Bosne i Hercegovine.
- (5) Odredbe ovoga ~lanka nemaju utjecaja na postojanje i za{titu prava iz ovoga Zakona.
- (6) Bli`e propise o na~inu i obliku polaganja djela, te upisu u knjigu popisa autorskih djela donosi Institut za intelektualno vlasni{tvo Bosne i Hercegovine.

^lanak 165.

(Znaci o zadr`anim isklju~ivim pravima)

- (1) Nositelj isklju~ivih prava iz ovoga Zakona na izvornik ili primjerke svoga djela mo`e staviti znak ©, ispred svojega imena ili tvrtke, i godinu objavljivanja.
- (2) Nositelj isklju~ivih prava na fonogramima iz ovoga Zakona mo`e na izvorniku ili primjercima svoga izdanog fonograma odnosno na njihovoj ambala`i staviti znak (P), ispred svojega imena ili tvrtke, i godinu prvog izdanja.
- (3) Dok se ne doka`e protivno, smatra se da postoje isklju~iva prava na djelima odnosno fonogramima koji nose takvu oznaku i da pripadaju osobi koja je uz takav znak navedena.
- (4) Odredbe ovoga ~lanka nemaju utjecaja na postojanje i za{titu prava iz ovoga Zakona.

Odjeljak B. Carinske mjere

^lanak 166.

(Zahtjev nositelja prava)

- (1) Nositelj isklju~ivih prava prema ovome Zakonu koji opravdano sumnja da }e do}i do uvoza ili izvoza robe koja je proizvedena protivno odredbama ovoga Zakona mo`e kod tijela nadle`nog za carinske poslove (carinsko tijelo) podnijeti zahtjev za za{titu svojih prava putem carinskih mjera privremenog zadr`avanja robe od daljnjeg pu{tanja u promet.
- (2) Zahtjev za za{titu prava, prema stavku (1) ovoga ~lanka, mora osobito sadr`avati:
  - a) podatke o podnositelju zahtjeva i o nositelju isklju~ivog prava iz ovoga Zakona, ako se ne radi o istoj osobi,

- b) detaljan opis robe, koji omogućava carinskoj ispostavi da je identificira,
  - c) dokaze o tomu da je podnositelj zahtjeva odnosno njegov ovlaštenik nositelj isključivog prava iz ovoga Zakona u vezi s tom robom,
  - d) dokaze o tomu da je isključivo pravo vjerojatno povrijeđeno,
  - e) druge podatke važne za odlučivanje o zahtjevu kojima raspolaže podnositelj, kao što su podaci o lokaciji robe i njezinom određivanju, očekivani dan dolaska ili odlaska pošiljke, podaci o prijevoznom sredstvu, podaci o uvozniku, izvozniku, primatelju i sl.,
  - f) vremensko razdoblje u kojem će carinske ispostave postupati prema zahtjevu i koje ne može biti dulje od dvije godine od dana podnoženja zahtjeva.
- (3) Carinsko tijelo prije donošenja odluke kojom udovoljava zahtjevu iz stavka (1) ovoga članka može tražiti od nositelja prava da položi osiguranje za troškove pohrane i prijevoza robe, kao i za naknadu štete koja bi mogla nastati carinskom tijelu u vezi s robom.
- (4) Ako carinsko tijelo udovolji zahtjevu iz stavka (1) ovoga članka, o tomu obavještava sve carinske ispostave i nositelja prava.

Članak 167.

(Postupak nakon privremenog zadržavanja robe)

- (1) Ako carinska ispostava pri provedbi carinskog postupka nađe robu koja odgovara opisu robe iz odluke carinskoga tijela, tu će robu privremeno zadržati od daljnjeg puštanja u promet. Odluka o privremenom zadržavanju robe uručuje se njezinom uvozniku. U odluci o zadržavanju robe određuje se da se vlasnik robe odnosno osoba ovlaštena za raspolaganje robom u roku od 10 radnih dana od dana privremenog zadržavanja može izjasniti o tomu radi li se o krivotvorenoj robi odnosno drugoj povredi prava iz ovoga Zakona.
- (2) Ako carinska ispostava koja je robu privremeno zadržala ne primi pisano izjašnjenje vlasnika ili osobe koja je ovlaštena raspolati robom u roku iz stavka (1) ovoga članka, može oduzeti i uništiti robu na zahtjev i o trošku nositelja prava.
- (3) Ako vlasnik robe ili osoba ovlaštena za raspolaganje robom u roku iz stavka (1) ovoga članka podnese izjavu da se ne radi o krivotvorenoj robi odnosno drugoj povredi prava iz ovoga Zakona, nositelj prava u roku od deset radnih dana od primitka obavijesti o takvoj izjavi može podnijeti tužbu zbog povrede prava. Ako posebne okolnosti služe to opravdavaju, carinsko tijelo može, na zahtjev nositelja prava, odrediti dodatni rok za podnoženje tužbe, koji ne može biti dulji od 10 radnih dana.
- (4) Nositelj prava ili osoba koju on ovlasti može za vrijeme privremenog zadržavanja obaviti pregled i kontrolu robe i prateće dokumentacije u opsegu koji je potreban za utvrđivanje njegovih zahtjeva i za ostvarivanje sudske zaštite njegovih prava, uz osiguranje zaštite povjerljivih podataka. Pravo na pregled i kontrolu robe ima i njezin uvoznik.
- (5) Ako nositelj prava ne podnese tužbu sukladno stavku (3) ovoga članka, privremeno zadržana roba pušta se u traženu carinski dopuštenu uporabu odnosno promet.
- (6) Ako nositelj prava pokrene sudski postupak sukladno odredbama stavka (3) ovoga članka, carinska ispostava donosi odluku o zapljeni robe do donošenja pravomoćne sudske odluke.

Članak 168.

(Postupak po službenoj dužnosti)

(1) Ako carinska ispostava pri provedbi carinskog postupka u vezi s uvozom ili izvozom robe opravdano posumnja da su određenom robom povrijeđena prava iz ovoga Zakona, privremeno je zadržati putanje te robe u promet i o tomu obavijestiti carinsko tijelo.

(2) Carinsko tijelo pismeno obavještava nositelja prava o zadržavanju robe, o sumnji da se radi o povredi njegovih prava i o mogućnosti da podnese zahtjev prema članku 166. ovoga Zakona u roku od pet radnih dana od dana zadržavanja robe.

(3) Ako nositelj prava podnese zahtjev sukladno stavku (2) ovoga članka, roba se zadržava do donošenja odluke carinskog tijela. Ako carinsko tijelo udovolji zahtjevu iz članka 166. ovoga Zakona, roba se privremeno zadržava za daljnjih 10 radnih dana. Nositelj prava mora u tome roku provesti radnje iz članka 167. stavak (4) ovoga Zakona.

(4) Odredbe čl. 167. i 168. ovoga Zakona ne primjenjuju se na uvoz ili izvoz robe u malim količinama namijenjenim za privatnu i nekomercijalnu uporabu, koje se unose ili iznose kao dio osobne prtljage ili se šalju u malim pošilkama.

Članak 169.

(Primjena drugih carinskih propisa)

(1) Na carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju ostali važeći carinski propisi.

(2) Propise o provođenju carinskih mjera iz ovoga odjeljka donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine.

(3) Carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovoga Zakona je bezopasan.

DIO SEDMI - PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 170.

(Prekršaj)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 200.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj poduzetnik ako:

a) bez prijenosa odgovarajućeg autorskog imovinskog prava, kada je takav prijenos potreban prema odredbama ovoga Zakona, reproducira, distribuira, dâ u najam, javno izvede, javno prenese, javno prikazuje, javno priopćiti s fonograma ili videograma, radiodifuzijski emitira, radiodifuzijski reemitira, sekundarno koristi, emitira, učini dostupnim javnosti, preradi, audiovizualno prilagodi ili na koji drugi način iskoristi autorsko djelo odnosno njegov primjerak (čl. 21. do 33. i članak 110. ovoga Zakona),

b) posjeduje primjerak računalnog programa u komercijalne svrhe, a pri tomu zna ili bi trebao znati da se radi o primjerku kojim se povređuje autorsko pravo (članak 107. točka b) ovoga Zakona),

c) bez prijenosa odgovarajućeg isključivog prava, kada je takav prijenos potreban prema odredbama ovoga Zakona, reproducira, snimi, javno prenese ili radiodifuzijski emitira čiju izvedbu ili reproducira, učini dostupnim javnosti, distribuira ili dâ u najam fonogram ili videogram sa snimljenom izvedbom ili na koji drugi način iskoristi izvedbu (članak 119. ovoga Zakona),

d) bez prijenosa odgovarajućeg isključivog prava, kada je takav prijenos potreban prema odredbama ovoga Zakona, reproducira, distribuira, dâ u najam, učini dostupnim javnosti ili na koji drugi način iskoristi fonogram ili videogram (čl. 127. i 132. ovoga Zakona),

e) bez prijenosa odgovarajućeg isključivog prava, kada je takav prijenos potreban prema odredbama ovoga Zakona, radiodifuzijski reemitira, snimi, reproducira, distribuira, uini dostupnim javnosti ili na koji drugi način iskoristi emisiju odnosno njezinu snimku (~lanak 136. ovoga Zakona),

f) bez prijenosa odgovarajućeg isključivog prava, kada je takav prijenos potreban prema odredbama ovoga Zakona, reproducira, distribuira, dâ u najam, uini dostupnim javnosti, ili na koji drugi način iskoristi bazu podataka odnosno njezin primjerak (~lanak 143. ovoga Zakona),

g) ukloni ili preinači bilo koji elektronički podatak za upravljanje autorskim ili srodnim pravima (~lanak 153. stavak (1) točka a) ovoga Zakona),

h) reproducira, distribuira, uveze radi daljnjeg distribuiranja, dâ u najam ili priopći javnosti autorsko djelo ili predmet srodnih prava odnosno njihov primjerak s kojega je elektronički podatak o upravljanju pravima na nedopusten način uklonjen ili preinačen (~lanak 153. stavak (1) točka b) ovoga Zakona),

i) zaobila efektivne tehničke mjere ili proizvode, uveze, distribuira, proda, dâ u najam, oglasi za prodaju ili najam, ili posjeduje za komercijalne svrhe tehnologiju uređaj, proizvod, sastavni dio ili računalni program, ili pruži uslugu s namjerom nedopustenog zaobilanja efektivnih tehničkih mjera prema ~lanku 152. stavak (2) ovoga Zakona (~lanak 152. st. (1) i (2) ovoga Zakona),

j) proizvode, uveze, distribuira, proda, dâ u najam, oglasi za prodaju ili najam, ili posjeduje za komercijalne svrhe tehnologiju, uređaj, proizvod, sastavni dio ili računalni program za uklanjanje ili preinačavanje elektroničkog podatka o upravljanju pravima (~lanak 152. stavak (4) ovoga Zakona).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga ~lanka i odgovorna osoba u pravnoj osobi i kod poduzetnika.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga ~lanka fizička osoba.

(4) Predmeti nastali ~injenjem prekršaja iz stavka (1) ovoga ~lanka bit će oduzeti i uništeni, a predmeti odnosno uređaji namijenjeni ili uporabljeni za ~injenje tih prekršaja bit će oduzeti.

(5) Prekršajni postupak na temelju odredbi ovoga ~lanka je `uran.

^lanak 171.

(Za{titna mjera)

(1) Pravnoj osobi i poduzetniku koji uine prekršaj iz ~lanka 170. stavak (1) ovoga Zakona u obavljanju djelatnosti mo`e se izreći za{titna mjera zabrane obavljanja djelatnosti ili dijelova djelatnosti kojima se povređuje autorsko ili srodna prava u trajanju do jedne godine, ako je uinjen prekršaj osobito te`ak zbog načina ~injenja, posljedica djela ili drugih okolnosti uinjenog prekršaja.

(2) Pravnoj osobi i poduzetniku koji uine prekršaj iz ~lanka 170. stavak (1) ovoga Zakona u povratu izreći će se za{titna mjera zabrane djelatnosti ili dijelova djelatnosti kojima se povređuje autorsko ili srodna prava u trajanju od najmanje jedne godine.

^lanak 172.

(Nov`ane kazne za onemogućavanje ostvarivanja sadr`ajnih ograničenja prava)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ili poduzetnik ako osobi koja zakonski ima pristup primjerku autorskog djela ili predmetu srodnih prava ne osigura sredstva koja omoguđuju ostvarivanje sadr`ajnih ograničenja prava iz ~lanka 155. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi ili kod poduzetnika.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka fizička osoba.

Članak 173.

(Inspekcijski nadzor)

(1) Inspekcijski nadzor nad poštivanjem odredbi ovoga Zakona u dijelu obavljanja prometa robe i usluga u prvom stupnju provode inspekcije u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine nadležne za kontrolu propisa iz područja prometa robe i usluga (tržišta), a u drugom stupnju ministarstva u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine nadležna za područja prometa robe i usluga (tržišta).

(2) Inspekcije iz stavka (1) ovoga članka provode inspekcijski nadzor putem nadležnih tržišnih inspektorata.

Članak 174.

(Ovlašteni nadležni tržišni inspektori)

(1) U provođenju inspekcijskog nadzora iz članka 173. ovoga Zakona nadležni tržišni inspektor, osim općih ovlaštenja propisanih zakonom i drugim propisima kojima se uređuje postupak inspekcijskog nadzora, ovlašten je i:

a) trajno oduzeti robu namijenjenu prometu kojom se povređuje neko imovinsko pravo iz ovoga Zakona i odrediti njezino uništavanje u slučaju kada vlasnik robe ili druga osoba ovlaštena za raspolaganje robom samo izjavi da se radi o robi kojom se povređuje neko isključivo imovinsko pravo iz ovoga Zakona,

b) privremeno oduzeti robu namijenjenu prometu za koju se opravdano posumnja da povređuje neko imovinsko pravo iz ovoga Zakona i obavijestiti nositelja prava ili njegovog zastupnika da u roku od pet dana može predložiti trajno oduzimanje robe,

c) trajno oduzeti robu namijenjenu prometu i odrediti njezino uništavanje o trošku nositelja prava, ako nositelj prava ili njegov zastupnik u slučaju iz točke b) ovoga stavka izjavi i dokaže da se radi o robi kojom se povređuje neko njegovo isključivo imovinsko pravo iz ovoga Zakona,

d) privremeno zabraniti proizvodnju ili promet robe ili usluge za koju se opravdano posumnja da povređuje neko imovinsko pravo iz ovoga Zakona i obavijestiti nositelja prava ili njegovog zastupnika da u roku od pet dana može predložiti izricanje mjere zabrane proizvodnje prometa robe ili usluge,

e) trajno zabraniti proizvodnju i promet robe ili usluge osobi koja je proizvela ili stavila u promet robu ili uslugu, ako nositelj prava ili njegov zastupnik u slučaju iz točke d) ovoga stavka izjavi ili dokaže da se radi o robi ili usluzi kojom se povređuje neko njegovo isključivo imovinsko pravo iz ovoga Zakona.

(2) Osim mjera iz stavka (1) toč. c) i e) ovoga članka, inspektor može osobi koja je proizvela ili stavljala u promet robu ili uslugu kojom se povređuje neko imovinsko pravo iz ovoga Zakona izreći i mjeru zabrane rada i obavljanja djelatnosti u trajanju od 30 do 90 dana.

(3) Nositelj prava ili njegov zastupnik može u slučajevima izricanja privremenih mjera iz stavka (1) ovoga članka obaviti pregled robe i prateće dokumentacije u opsegu koji je potreban za utvrđivanje činjenica bitnih za podnošenje prijedloga za poduzimanje daljnjih mjera inspekcijskog nadzora iz stavka (1) ovoga članka koje su trajnog karaktera.

(4) Obavijest iz stavka (1) ovoga članka sadrži pouku o mogućnostima i uvjetima za podnošenje prijedloga za poduzimanje daljnjih mjera inspekcijskog nadzora trajnog karaktera, obrazložene razloge zbog kojih se sumnja

de se radi o robi ili usluzi kojom se povređuje neko imovinsko pravo iz ovoga Zakona, detaljne podatke o robi odnosno usluzi, vlasniku robe odnosno davatelju usluge, mjestu na kojem se roba trenutno nalazi odnosno na kojem se pruža usluga i podatke bitne za kontaktiranje nositelja prava s inspekcijskim tijelima.

(5) Obavijest iz stavka (1) ovoga članka dostavlja se nositelju prava ili njegovom zastupniku u pisanom obliku, elektroničkom putem, telefaksom ili na drugi pogodan način kojim se osigurava sigurnost u postupanju, a u opravdanim slučajevima može se priopćiti i usmeno.

(6) Izjava nositelja prava ili njegovog zastupnika iz stavka (1) ovoga članka, dana u postupku inspekcijskog nadzora da se radi o robi ili usluzi kojom se povređuje neko njegovo isključivo imovinsko pravo iz ovoga Zakona, mora biti u pisanom obliku i ovjerena kod nadležnoga tijela te obvezno sadržavati i izjavu da prihvaća potpunu odgovornost za nadoknadu štete u slučaju da se ne bude radilo o robi ili usluzi kojom se povređuje neko njegovo isključivo imovinsko pravo iz ovoga Zakona, a osim toga, u slučaju prijedloga za poduzimanje mjera iz stavka (1) točka c) ovoga članka i izjavu da će snositi troškove uništavanja robe kada bude trajno oduzeta i određena za uništavanje.

(7) Privremene mjere iz stavka (1) ovoga članka prestaju odnosno privremeno oduzeta roba vraća se u slučajevima:

- a) kada nositelj prava ili njegov zastupnik nije poznat ili nije dostupan,
- b) kada nositelj prava ili njegov zastupnik ne traži ili u ostavljenom roku nije zatražio poduzimanje daljnjih mjera inspekcijskog nadzora,
- c) kada nositelj prava ili njegov zastupnik ne da pisanu i ovjerenu izjavu da se radi o robi ili usluzi kojom se povređuje neko njegovo isključivo imovinsko pravo iz ovoga Zakona ili ne da izjavu koja ima sve potrebne elemente propisane u stavku (6) ovoga članka,
- d) kada nositelj prava ili njegov zastupnik ne dokaže da se radi o robi ili usluzi kojom se povređuje neko njegovo isključivo imovinsko pravo iz ovoga Zakona,
- e) u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

DIO OSMI - PODRUČJE PRIMJENE ZAKONA

Članak 175.

(Opće odredbe)

(1) Zaštitu prema odredbama ovoga Zakona uživaju autori kao i drugi nositelji autorskih ili srodnih prava koji su državljani Bosne i Hercegovine ili imaju svoje prebivalište ili sjedište u Bosni i Hercegovini.

(2) Druge strane fizičke ili pravne osobe (stranci) uživaju jednaku zaštitu kao osobe iz stavka (1) ovoga članka, ako je to određeno međunarodnim ugovorom ili ovim Zakonom, ili na temelju materijalnog reciprociteta. Dok se ne dokaže protivno, smatra se da postoji materijalni reciprocitet.

(3) Bez obzira na odredbe st. (1) i (2) ovoga članka, zaštitu prema odredbama ovoga Zakona uživaju i stranci:

- a) glede moralnih prava u svakom slučaju,
- b) glede prava slijeđenja i prava na naknadu za privatno i drugo vlastito reproduciranje pod uvjetom materijalnog reciprociteta.

Članak 176.

(Autori)

- (1) Za{titu prema odredbama ovoga Zakona, osim autora iz ~lanka 175. ovoga Zakona, u`ivaju i autori:
- a) ~ija su djela izdana u Bosni i Hercegovini prvi puta ili u roku od 30 dana od dana kada su bila izdana u nekoj drugoj dr`avi,
  - b) audiovizualnih djela ~iji producent ima svoje sjedi{te ili prebivali{te u Bosni i Hercegovini,
  - c) arhitektonskih djela sagra|enih na teritoriju Bosne i Hercegovine i djela likovnih umjetnosti koja se, kao nekretnina ili njezin ~vrsti sastavni dio, nalaze na teritoriju Bosne i Hercegovine.

(2) Ukoliko su autorsko djelo stvorili suautori, za{titu prema odredbama ovoga Zakona u`ivaju svi, ako barem jedan od njih ispunjava koji od uvjeta iz stavka (1) ovoga ~lanka.

^lanak 177.

(Izvo|a~i)

- (1) Za{titu prema odredbama ovoga Zakona, osim izvo|a~a iz ~lanka 175. ovoga Zakona, u`ivaju i izvo|a~i:
- a) ~ije se izvedbe odr`avaju na teritoriju Bosne i Hercegovine,
  - b) ~ije su izvedbe snimljene na fonograme koji su za{ti}eni prema ovome Zakonu,
  - c) ~ije su izvedbe, bez fiksiranja na fonograme, uklju~ene u emisije radiodifuznih organizacija koje su za{ti}ene prema ovome Zakonu.

(2) Ako u izvedbi sudjeluje vi{e izvo|a~a, za{titu prema odredbama ovoga Zakona u`ivaju svi pod uvjetom da je barem jedan od njih dr`avljanin Bosne i Hercegovine ili ima prebivali{te u Bosni i Hercegovini.

^lanak 178.

(Proizvo|a~i fonograma, filmski producenti i nakladnici)

- (1) Za{titu prema odredbama ovoga Zakona, osim proizvo|a~a fonograma i filmskih producenata iz ~lanka 175. ovoga Zakona, u`ivaju i proizvo|a~i fonograma i filmski producenti ~iji je fonogram ili videogram prvi puta snimljen u Bosni i Hercegovini.
- (2) Za{titu prema odredbama ovoga Zakona, osim nakladnika iz ~lanka 175. ovoga Zakona, u`ivaju i nakladnici ~ije je izdanje izdano prvi puta u Bosni i Hercegovini ili u roku od 30 dana od dana izdavanja u nekoj drugoj dr`avi.

^lanak 179.

(Radiodifuzne organizacije)

Za{titu prema odredbama ovoga Zakona u`ivaju, osim radiodifuznih organizacija iz ~lanka 175. ovoga Zakona, i radiodifuzne organizacije koje emitiraju svoje emisije putem oda{ilja~a koji se nalaze na teritoriju Bosne i Hercegovine.

^lanak 180.

(Usporedba rokova trajanja prava)

- (1) Za strane autore koji u`ivaju za{titu prema ovome Zakonu vrijede rokovi trajanja tih prava iz ovoga Zakona, s tim {to istje~u najkasnije na dan kada istje~e za{tita u dr`avi ~iji su oni dr`avljeni i ne mogu biti dulji od rokova iz ovoga Zakona.

(2) Za strane nositelje srodnih prava koji u`ivaju za{titu prema ovome Zakonu vrijede rokovi trajanja tih prava iz ovoga Zakona, s tim da istje~u najkasnije na dan kada istje~e za{tita u dr`avi ~iji su oni dr`avljeni ili u kojoj imaju svoje sjedi{te i ne mogu biti dulji od rokova iz ovoga Zakona.

^lanak 181.

(Priop}avanje javnosti putem satelita)

(1) Za{titu prema odredbama ovoga Zakona u`ivaju autori i nositelji srodnih prava ~ija su djela ili predmeti srodnih prava priop}eni javnosti putem satelita, ako se odgovaraju}i programski signali, pod nadzorom i odgovorno{ }u organizacije za radiodifuziju u Bosni i Hercegovini, unose u neprekidan komunikacijski lanac koji vodi prema satelitu i natrag na Zemlju.

(2) Za{tita prema odredbama ovoga Zakona postoji i u slu~aju kada nije ispunjen uvjet iz stavka (1) ovoga ~lanka:

- a) ako se u Bosni i Hercegovini nalazi relejna stanica putem koje se prenose programski signali, ili
- b) ako organizacija za radiodifuziju, koja je naru~ila priop}avanje javnosti putem satelita, ima svoje sjedi{te u Bosni i Hercegovini.

^lanak 182.

(Apatridi i izbjeglice)

(1) Autori i nositelji srodnih prava koji nemaju dr`avljanstvo ili ~ije dr`avljanstvo nije mogu}e utvrditi u`ivaju jednaku za{titu prema ovome Zakonu kao dr`avljeni Bosne i Hercegovine ako u njoj imaju prebivali{te.

(2) Ako autori i nositelji srodnih prava nemaju prebivali{te u Bosni i Hercegovini ili se to ne mo`e utvrditi, u`ivaju u Bosni i Hercegovini jednaku za{titu kao dr`avljeni Bosne i Hercegovine ako imaju u njoj boravi{te.

(3) Ako autori i nositelji srodnih prava nemaju ni boravi{te u Bosni i Hercegovini, u`ivaju jednaku za{titu kao dr`avljeni dr`ave u kojoj imaju prebivali{te ili boravi{te.

(4) Odredbe ovoga ~lanka odnose se i na autore i na nositelje srodnih prava kojima, prema me|unarodnim ugovorima ili propisima Bosne i Hercegovine, pripada status izbjeglica.

DIO DEVETI - PRIJELAZNE I ZAVR[NE ODREDBE

^lanak 183.

(Primjena Zakona)

(1) Ovaj se Zakon primjenjuje na autorska djela i predmete srodnih prava koja nastanu nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ovaj se Zakon tako|er primjenjuje na autorska djela, izvedbe, fonograme i emisije koji su nastali prije stupanja na snagu ovoga Zakona, a glede prava koja su priznata prethodnim zakonom ili zakonom dr`ave njihovog podrijetla nisu prestala do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ovaj se Zakon primjenjuje na baze podataka kao predmete srodnih prava koje su bile izra|ene nakon 1. sije~nja 1983. godine.

^lanak 184.

(Zabrana retroaktivne primjene)

Ovaj se Zakon ne primjenjuje na ugovore odnosno uporabne akte, sklopljene odnosno provedene sukladno važećim propisima prije njegovog stupanja na snagu.

Članak 185.

(Primjena Zakona na računalne programe i baze podataka)

Odredbe ovoga Zakona o računalnim programima i bazama podataka primjenjuju se i na računalne programe i baze podataka stvorene odnosno izrađene prije njegovog stupanja na snagu, ako se time ne zadire u ugovore koji su bili sklopljeni i prava koja su bila stečena do toga dana.

Članak 186.

(Plaćanje naknade za privatnu ili drugu vlastitu uporabu)

(1) Odredbe ovoga Zakona o obvezi plaćanja naknade za privatnu ili drugu vlastitu uporabu (čl. 36. i 37. ovoga Zakona) primjenjuju se nakon proteka jedne godine od njegovog stupanja na snagu.

(2) Podzakonski akt o iznosima naknade za reproduciranje za privatnu i drugu vlastitu uporabu iz članka 38. stavak (1) ovoga Zakona donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 187.

(Podzakonski akti o polaganju autorskih djela)

Podzakonski akt kojim se uređuju polaganje i vođenje knjige popisa autorskih djela i predmeta srodnih prava iz članka 164. ovoga Zakona donosi Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 188.

(Naknada za priopćavanje javnosti fonograma)

Odredbe ovoga Zakona o naknadi za priopćavanje javnosti fonograma (čl. 121. i 128. ovoga Zakona) primjenjuju se nakon proteka 2013. godine.

Članak 189.

(Propisi o inspekcijskoj kontroli tržišta)

Federacija Bosne i Hercegovine, Republika Srpska i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, s ciljem osiguranja učinkovite prekrajne zaštite autorskog i srodnih prava, u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona izmijeniti i odnosno dopuniti svoje zakonske propise kojima se uređuje inspekcijska kontrola tržišta.

Članak 190.

(Primjena međunarodnih ugovora)

Odredbe međunarodnih ugovora u vezi s autorskim pravom i srodnim pravima kojima je pristupila Bosna i Hercegovina primjenjuju se na predmete koje tretira ovaj Zakon i u slučaju sukoba s odredbama ovoga Zakona primjenjuju se odredbe međunarodnih ugovora.

Članak 191.

(Prestanak primjene ranijeg propisa i iznimke)

(1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje va`iti Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima u Bosni i Hercegovini ("Slu`beni glasnik BiH", br. 7/02 i 76/06), osim odredbi:

a) POGLAVLJA VIII. OSTVARIVANJE AUTORSKOG PRAVA, koje se odnosi na kolektivno ostvarivanje autorskog prava (~l. 86., 87., 88., 89., 90. i 91.),

b) POGLAVLJA XIII. OSTVARIVANJE PRAVA UMJETNIKA IZVO\A^A, koje se odnose na kolektivno ostvarivanje srodnih prava (~l. 105., 106., 107. i 108.),

c) POGLAVLJA XVI. KAZNENE ODREDBE, koje se odnose na kaznena djela (~l. 120., 121., 122., 123. i 124.) i

d) POGLAVLJA XVII. PREKR[AJI, koje se odnose na kolektivno ostvarivanje prava (~l. 130., 131. i 132.), na nadle`nost sudova (~lanak 134.) i na prora~unska pitanja (~lanak 135.).

(2) Odredbe stavka (1) ovoga ~lanka pod a), b) c) i d) primjenjivat }e se do stupanja na snagu Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava.

^lanak 192.

(Stupanje na snagu ovoga Zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Slu`benom glasniku BiH".

PSBiH broj 543/10
13. srpnja 2010. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupni~kog doma
Parlamentarne skup{tine BiH
Niko Lozan~i, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skup{tine BiH
Sulejman Tihi, v. r.